

Avstro-Nemci v Galiciji se nekoliko umaknili.

Na severu ruskega bojišča prodira maršal von Hindenburg proti železnici Dvinsk-Vilna, a le počas, kajti Rusi se trdovratno upirajo. Z zapadnega bojišča malo važnih novic. Ogromne angleške izgube.

Na Goriškem in pri Tolminu zopet odbiti vsi sovražni napadi.

Z laškega bojišča.
Dunaj, 12. sept. (Čez London, 13. sept., 1:05 zj.) — Državno vojno ministvo je danes objavilo sledeče naznanilo:

"Na italijanskem bojišču: Kakor je bilo pričakovati, se je razvilo v območju okoli zadnje sobote več hudih bojev, posebno v severnem odseku. Vsi so se končali s popolnim porazom napadajočih Italijanov. Pred Jabolnicco je bil sovražnik po našem streljanju prisiljen k naglemu umiku. Tudi ob drugih točkah so besneli hudi boji, v katerih se je posebno odlikoval domobranski pešpolk iz St. Poeltena. Naše postojanke se nahajajo povsod trdno v rokah naših čet.

"Silno streljanje so vzdrževali Italijani na postojankah ob južnem mostnem braniku pri Tolminu. V dobredobnem odseku je bilo tudi več napadov krvavo odbitih."

Avstrijska ladja zadeta.
Rim, 13. sept. — Francoski podmorski čoln "Papin" je torpediral skupino avstrijskih torpedovk sredi Jadranskega morja blizu Rta Planka dne 9. septembra, kakor je bilo nocoj uradno naznanjeno. Ena avstrijskih ladij je bila hudo onesposobljena.

Lahi povsod odbiti.
Dunaj, 14. sept. — Vrhovno vojno vodstvo je danes naznanilo: "Okrog Bova in Tolmina so se večeraj dan nadaljevali boji z nezmanj-

škom so med naskokom vasi Szuraty dne 11. sept. ujele devet častnikov in 1.000 mož ter zaplenile pet strojnih pušk."

Nemško uradno naznanilo.
Berlin, 13. sept. (Čez London.) — Bitka ob Dvini, ki je bila izza več dni skoro ustavljena, se je obrnila v prid Nemcem. Vojni urad je danes naznanil, da so bili Rusi izgnani iz več postojank na levem bregu reke. Ta bitka prejkone odloči usodo Rige.

Poročilo velikega glavnega stana se glasi: "Vzhodno bojišče: Armadna skupina Hindenburg: Na levem bregu Dvine, med Friedrichstadtom in Jakobstadtom, je bil sovražnik izgnan iz več postojank. Dalje južno se ogiblje spopadu. Zasedajoči Nemci so dospeli do ceste Eckengrafen-Rakischki. Med cesto Kupiczki-Dvinsk (Duenaburg) in Vilijo pod Vilno prodiramo krepko dalje. Naše čete so dospole na več točkah do železnice Vilna-Dvinsk-Petrograd.

"Ob kolenu Njemena vzhodno od Grodna naše zasledovanje napreduje. Ob dolniji Zeljanki je bilo več močnih sovražnih napadov odbitih. Ujeli smo večeraj več nego 3.300 mož in zaplenili dve strojni puški.

Rusi zasledovani.
"Armadna skupina bavorski princ Leopold: Sovražnik se umika, tesno zasledovan po naših četah. Več nego 1.000 Rusov je bilo ujetih.

"Armadna skupina Mackensen: Ob celi fronti je bil sovražni odpor zlomljen. Ruse zasledujemo v smeri Pinska.

"V Galiciji: Včeraj so nemške čete odbile več krepkih napadov po Rusih zapadno in jugozapadno od Tarnopola in ujele več sto mož. Ponoči smo zasedli ugodno postojanko, ležečo nekaj kilometrov zapadno od naše prejšnje postojanke, ne da bi nas sovražnik oviral."

Petrograd o položaju.

Petrograd, 13. sept. — Nemci sedaj osredotočujejo svoje prizadeve v pohodu proti Dvinsku, ključu do zunanje obrane Petrograda. Tri armade prodirajo proti Dvinsku, dve od zapada in tretja ob cesti iz Vilkomira, držeča v mesto od jugozapada.

Obnova nemške prizadeve, prodrati v Petrograd pred zmago, sedaj obsenja zanimanje za vojskovanje na jugovzhodu, kjer general Ivanov potiska avstrijsko krilo dalje nazaj.

Nemci namenjajo stalno zasesti rusko Kurlandijo, po danes sem dospeli brzojavkah. Železnico so zgradili od nemške luke Memel v Libavo, spojeno s pruskim železniškim omrežjem. Nemški delavci popravljajo luko v Mitavi. Ruski znaki v vseh kurlandskih vaseh, zasedenih po Nemcih, se nadomeščajo z drugimi v nemškem jeziku. V Libavi so Nemci ustanovili štiri tvornice, ki obratujejo podnevi in ponoči ter izdelujejo 300.000 izstrelkov vsak teden.

Ostati morajo v Nemčiji.

Amsterdam, 13. sept. — "Handelsblad" je izvedel, da je vsem moškim v starosti od 17. do 45. leta prepovedano zapustiti Nemčijo. Nekateri, ki so poskušali oditi, so bili poslani nazaj v holandskih mejnih postajah.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 14. sept. (Čez London.) — Veliki glavni stan je danes objavil sledeče poročilo: "Armadna skupina Hindenburg: Na fronti med Dvinskom in Viljo, severozapadno od Vilne, napredujemo dalje med neprestanimi boji. Včeraj smo ujeli 5.200 mož ter uplenili en top, sedemnajst pušk in mnogo prtljage.

"Južno od Olite je naše napadanje uspešno.

"Severovzhodno od Grodna smo na zasledovanju prodrli na pol poti do Lide. Dalje južno se bližamo Ščari, pritoku Njemena. V Lido držečo železnico smo ponoči obstreljevali.

Zasledujejo Ruse v središču.

"Armadna skupina bavorski princ Leopold: Zasledovanje v smeri Ščare se nadaljuje. Sovražne zadnje straže so bile poražene.

"Armadna skupina Mackensen: Sovražnik ni mogel ustaviti našega zasledovanja. Ujeli smo nekaj sto mož."

Rusi zaustavljajo Nemce.

London, 15. sept. — Maršala von Hindenburga prodiranje proti železnici Dvinsk-Vilna ne napreduje tako hitro, kakor so napredovala njegova

prejšnja podjetja slične vrste, in izvezo ali dve točki nekako sredi poti med tema mestoma, kjer je njegovo konjstvo pretrgalo železnico, zadržava se vedno ob trdovratnem odporu od strani Rusov, ki podjemajo krepke protinapade.

Vendar je von Hindenburg dospel do točke zapadno od mostnega branika pred mestom Dvinskom in pripravil napad na to utrjeno ozemlje.

Ob ostali liniji je nemško prodiranje zdaj tudi počasnejše, dočim v Galiciji Rusi še vedno napadajo, in po neuradnih poročilih iz Bukarešte in drugih mest, se avstro-nemške armade umikajo čez reko Dnjester.

Z zapadnega bojišča.

London, 13. sept. — Zeppelinji so napadli "vzhodno brežino" v soboto zvečer, kakor je bilo uradno naznanjeno tukaj danes. Tiskovni urad naznanja, da ni bilo človeških žrtev in da je bila škoda majhna.

Pariz, 13. sept. — Veliko delavnost od strani zavezniških zrakoplovcov poroča nocojšnje naznanilo vojnega urada. Devetnajst zrakoplovo je letelo čez mesto Treves davi in spustilo na stotine bomb. Zadeji sta bili postaja in državna banka. Isti oddelek zrakoplovo je popoldne spustil osemindeset bomb na postajo v Dommary in na Baroncour. Drugi zrakoplovi so bombardirali z nizke višine postaji Donauerschingen ob Donavi in Marbach.

Topniško bojevanje.

London, 14. sept. — Vojskovanje na zapadni fronti je označeno po nadaljevanju topniškega bojevanja od Belgije do Argonov. Dvojbo med topovi vseh kalibrov ob celi fronti se vrši še skoro tri tedne in je bil konec zadnjega tedna posebno silen okrog Arasa, v Argonih in Champagni.

Na več točkah je nemška pehota po silnem bombardiranju poskušala naskočiti prednje zakope zavezniške, ali francoske poročila pravijo, da so se ti napadi izjalovili.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 14. sept. (Čez London.) — Veliki glavni stan je danes objavil sledeče poročilo:

"Zapadno bojišče: Ne glede na živahno delavnost topništva je minil dan brez važnega prigodka. Med napadom pri Francoski in streljanju pri Sapigneulu, severozapadno od Reimsa, je bil odbit.

"Trevir, Moerschingen, Chateau Salins in Donauerschingen so sovražni zrakoplovi bombardirali. Pri Donauerschingu so namerili svoje strojne puške na osebni vlak. Nekaj oseb je bilo usmrčenih ali ranjenih. Eden zrakoplov, ki so bombardirali Triver, je bil pri Loomerengu zbit."

Ogromne britanske izgube.

London, 14. sept. — V parlamentu je bilo danes naznanjeno, da so znašale izgube na častnikih in moštvu britanske armade do dne 31. avgusta 381.983 na mrtvih, ranjenih in njetih.

Izgube med poletnimi meseci so bile nekoliko manjše, nego izgube v aprilu in maju. To pa v sled nedelavnosti na francosko-britanski fronti. Tem večje pa so bile izgube ob Dardanelah. Izgube od 31. maja do 21. avgusta so znašale 123.914, ali kakih 1.500 vsak dan. Skupno število usmrčenec znaša 75.957, ranjenecv 251.668 in pogrešanecv 54.957.

Padlo je, ali podleglo svojim ranbam 4.965 častnikov in 70.992 mož; ranjenih je bilo 9.72 častnikov in 241.096 mož; pogrešanih je 1.501 častnik in 53.456 mož.

Srbi se zopet gibljejo.

Niš, 14. sept. — Sledeče naznanilo srbskega vojnega urada je bilo izdano danes:

"Pretrgali smo dne 10. sept. sovražno utrjevanje ob Donavi na fronti proti Oršavi in Višegradu ter ob Drini na fronti nasproti Višegradu.

"Dne 11. sept. je bil topniški spopad v smeri Belgrada. Sovražno baterijo smo pregnali. Zaustavili smo sovražno utrjevanje na višini Bejaniji, na levem krilu Save nasproti Belgradu."

Ob grško-bolgarski meji.

Kavala, Grško, 12. sept. (Čez Pariz, 13. sept.) — Poročilo, da je prišlo pred nekaj dnevi ob meji pri Eatorni med grškimi in bolgarskimi patrolami do spopada, se uradno potrjuje. Ohenem je bila odrejena uradna preiskava.

Tu trdijo, da vsak dan letijo nemški in avstrijski zrakoplovi čez srbsko in bolgarsko ozemlje iz Oršave v Drenopolje. Zrakoplovi so baje, popolnoma izkoriščajo svojo nosilno zmoglost, obloženi z vsakovrstnimi zalagami za Turke.

Šole zaprli zaradi vročine.

Pittsburgh, Pa., 14. sept. — Sedemdesetstot otrok je bilo danes odpuščenih iz javnih šol zaradi silne vročine. Vlačni toplomer je kazal 91 stopinj ob 5. uri popoldne.

Bilijon dolarjev bi radi na posodo.

Anglo-francoska finančna komisija se pogaja z ameriški finančniki v New Yorku.

NEMCIJA PRETI S PROTESTOM

Zavezna vlada pospešuje zavezniške finančne načrte.

New York, 13. sept. — Po prihodu Jamesa Hilla iz St. Paula, znanega železniškega finančnika, so se formalno pričela pogajanja z J. P. Morganom glede največjega posojila, ki je bilo kdaj naprošeno. Nobeden članov konference ni hotel ničesar izdati o višini po zavezniških naprošenega posojila, vendar je znano, da se gre za vsoto \$500.000.000 do \$1.000.000.000.

Hill priporoča dovolitev posojila, tako trde njegovi prijatelji. Kralj zapadnih železnice utemeljuje svoje priporočilo s tem, da Združene Države ne morejo svoje velike letošnje letine prodati zaveznikom, če jim obenem ne pomorejo s posojilom.

V bančnih krogih kažejo na to, da pomore zaveznikom Južna Amerika, če se Združene Države ne pridobe za načrt.

Nemčija proti posojilu.

Washington, D. C., 14. sept. — Nemčija baje namerava pri vladi Združenih Držav protestirati proti temu, da bi si

zavezniški izposodili bilijon dolarjev v tej deželi.

To je bilo doznati v uradnih nemških krogih tukaj danes. Grof Bernstorff, nemški poslanik, je na tozadevno vprašanje odgovoril, da ni prejel nobenega napotila od svoje vlade. Prižal pa je, da v slučaju, če se posojilo dovoli brez varščine, prejkone poda protest, češ da finančna predloga predstavlja prestopke ameriške nevtralnosti.

Načrt blizu uspeha.

New York, 15. sept. — Nasprotovanje proti bilijon-dolarskemu kreditnemu posojilu v Združenih Državah za Veliko Britanijo in Francijo je bilo danes videti razširjeno čez vso deželo, in ogrožena je bila celo osebna varnost številnih članov anglo-francoske finančne komisije.

Člani te komisije so podvojili svoje telesne straže. Newyorška policija jih je naprosila, naj se nikar ne prikažejo na cestah, ne da bi bili zastraženi po tajnih redarjih.

Več nego petdeset pretilnih pisem je danes prejela komisija.

Posojilo Veliki Britaniji in Franciji je bilo videti nocoj dejansko blizu uspeha.

Od strani zavezne vlade se milijardnemu posojilu ne hode delalo nobenih ovir. Na najvišjem mestu je bilo celo izraženo resno upanje, da se pogajanja zavezniške komisije z zastopniki ameriških velefinančnikov ugodno zaključijo.

Dr. Dumba.

Lenox, Mass., 14. sept. — Avstro-ogrski poslanik dr. Dumba je danes naznanil, da je naprosil zunanji urad za dopust, da bo na licu mesta osebno poročal o svojem slučaju.

Washington, D. C., 14. sept. — Avstro-ogrška vlada je sklenila, odpoklicati poslanika Dumba iz Združenih Držav, ne da bi se prepirala z Washingtonom o predsednika Wilsona razlogih za odstop poslanika. Združene Države bodo poslaniku oskrbele varno vožnjo domov.

Evropska vojna bogati Ameriko.

Chicago, Ill., 14. sept. — Tržna vrednost vključenih glavnih trinarstev glavnih tovarniških družeb v Združenih Državah — družeb, ki se naravnost okoriščajo z evropsko vojno — je narasla za \$492.000.000 izza dne 1. jan.

V ta ogromni narastek glavnih vrednosti pa nikakor niso vštete vse važne tvrdke, ki se okoriščajo z vojnimi naročili. Na tucate večjih organizacij, kakor Du Pont Powder Works, ni všteti. Na stotine manjših tvrdok, ki jih vojna bogati, tudi ni všteti.

"United States Steel Corporation" je všteta, tako tudi Schwabova lastnina v Bethlehemu.

Schwab izdeluje skoro vse, od podkovnikov do podmorskih čolnov. Navadna glavnica njegovih podjetij je imela pred vojno tržno vrednost \$7.000.000, a danes jo ima približno \$40.000.000 — čist narastek 624 odstotkov. Morgan si bo pridobil do konca vojne na stotine milijonov!

Tri nove žrtve v mejnih bojih.

Brownsville, Tex., 13. sept. — Skriti za kupi sena, hišami, drevesi in drugimi skrivališči, so mehiški razbojniki v štirih ali petih tolpah napadli tri vojaške 12. ameriškega konjiškega polka pri Los Indiosu, kakih 26 milj od tod. Seržant Walsh je bil hudo ranjen v levem boku, trobentač Forney v hrbtu in prostak Kraft v glavi. Zadnji je umrl uro pozneje.

V prepiru zaradi vojne.

Chicago, Ill., 14. sept. — Mike Perušič, 2316 Princeton ave., Avstrijec, je bil uboden v bok med vojnim prepirrom z Italijanom Marco Culao, 2323 Princeton ave., in sicer v nedeljo zvečer v salnu Williama Barber, 268 W. 23rd street.

Strašen zločin.

Waynesburg, Pa., 13. sept. — Policija zasleduje danes dr. J. Siverta, v čigar avtomobilu so našli snoči nago truplo 19 let stare Nettie Poland, hčer posestnika Poland Hotela v Georgetownu, Pa. Avto so našli ob neki samotni poti.

Dr. Sivert je stanoval izza nekaj let v Poland Hotelu in je bil smatran za domačega prijatelja. Izza nekaj dni ni bilo o njem ne duha ni sluha. Truplo je bilo pokrito z rjuho. Policija je prepričana, da je bila izvršena kazniva operacija.

Zamet zadržal vlak.

Phillipsburg, Kas., 14. sept. — Palec snega je zapadlo davi v okrajih Norton, Phillips in Smith. V delih južne Nebraske je tudi snežilo. Vlak Chicago, Rock Island & Pacific-železnice je imel eno uro zamude zapadno od tod, ko je zadel ob zamet. Močan veter je pihal.

Strašen umor.

New York, 9. sept. — Skoro polovica newyorške tajne policije je sklicane, da zasledi umoritelja bogate vdove gospe Elizabeth Nichols. Gre se za roparski umor, in plen je obstal iz dragotin, ki predstavljajo malo premoženje.

Gospa Nichols je bila zadavljena snoči ob 9. uri v svojem stanovanju ob East 79th streetu, nasproti Fifth avenue, v središču mesta, v "milijonarskem okraju".

Umoritelj ali umoritelji so potegnili demantne prstane s prsta in iztrgali iz uses dragocena uhana. Pravijo, da so umoritelji uplenili med drugim tok z dragotinami v vrednosti več stotisoč dolarjev.

Skupna vrednost dragotin gospe Nichols je predstavljala vrednost pol milijona. Shranjene jih je imela v omari in je nosila ključ k isti zaradi varnosti na traku okoli vratu. Pred nekaj dnevi je ključ "izginil".

Owney Tales, Finec, ki je bil poltretjo leto kot vratar v službi umorjenke, je bil danes prijet, ko je, kakor trdi policija, izpovedal, da je bil na zločinu sodelježen.

MAL POŠLJIMO DAR SVOJIM DRAGIM NA ALTAR.

Pošiljamo denar v staro domovino. V stari domovini izplača denar c. kr. pošta. VSE NAŠE POSLOVANJE JE JAMČENO.

1 krono za.....	\$.25
5 " " " " " "	.90
10 " " " " " "	1.65
15 " " " " " "	2.45
20 " " " " " "	3.25
25 " " " " " "	4.05
30 " " " " " "	4.85
35 " " " " " "	5.60
40 " " " " " "	6.35
45 " " " " " "	7.15
50 " " " " " "	7.90

100 KRON ZA \$15.65

500 kron za..... 78.00
1000 " " " " " " 155.00

Pri teh cenah je poština že vračunana.

Pošiljajte in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

Joliet, Illinois.

1. MUJICA 2. DA GAMA 3. NAON

Photos by American Press Association.

JUŽNI AMERIKANCI ZA PRED. WILSONA NAČRT V MEHIKI.

Glavne dežele na zapadni poluti so nedavno poslale svoje zastopnike na posvet, kako bi se rešilo 15.000.000 miroljubnih prebivavcev v Mehiki strahotne vloge, ki jo izvršuje 150.000 brigantov, okrinkanih kot vojaki. Zbrani so bili diplomatski zastopniki šestih latinsko-ameriških dežel v državnem uradu vlade Združenih Držav. Na tem posvetovanju sprejeti sklepi kažejo resno namer, nadomestiti v nesrečni Mehiki revolucijo z odgoji, prenearediti zemljske zakone in preosnovati sodstvo. Razgovor o načrtu, po katerem se ima vse to izvršiti, ni bil zaključen, a je dovolj napredoval, da je upravičena trditev, da so vse dežele, ki so se udeležile posveta, enega mnenja — da je prišel čas, ko mora besedo in dokazovanje nadomestiti odločilno dejanje. Na tej aliki so videti senor Don Eduardo Suarez Mujica, chilenski poslanik; senor D. Da Gama, brazilski poslanik, in senor Romulos Naon, argentinski poslanik.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 15. sept. — Cerkevni "fair" bomo imeli meseca novembra in sicer v prostorih stare šole sv. Jožefa prve tri nedelje in na Zahvalni dan. Cerkevni odbor je že začel vsestranske priprave, da bo "fair" kolikor mogoče lep in mičen; in ker so delavske razmere sedaj prav dobre, je upati, da bo prireditelju tudi v gnotnem oziru kar najboljše uspelo. Več o tem se naznamo.

— Čudno vreme imamo letos. Včeraj je kazal topolmer nad 92 stopinj vročine, a danes je zopet hladno, ko je čez noč deževalo. In tako se naglo izpreminja tudi indijansko poletje, če gar topli nastop so z veseljem pozdravili zlasti farmarji, ki so bili v skrbih zaradi koruze in drugih jesenskih pridelkov.

— Van Horne pokopan v Jolietu. Truplo v Montrealu, Kanada, v soboto umrlega graditelja železnic in multimilijonarja sir Williama Van Horne je bilo danes dopoldne pripeljano v Joliet in pokopano na Oakwood cemetery. Življenje tega moža, ki je zapustil do \$100,000,000 premoženja, je vezanimivo in poučno zlasti za mladeniče, ki bi radi obogateli, kajti kaže nam, kako se človek lahko visoko povzpne, če ima poleg jeklene vztrajnosti na poti do svojega cilja tudi srečo.

— Dela dovolj. Par let so bili v Jolietu slabi časi za delavce, tako da so mnogi odhajali odtod s trebuchom za kruhom. Sedaj pa so se delavske razmere tako zboljšale, da razni kontraktirji že tožijo o pomanjkanju delavcev. Kdor hoče delati, sedaj lahko dobi delo, in tudi dobro plačano.

— Iz Pueblu, Colo., je prinesel g. Josip Sitar, naš znani trgovec, najlepše vrtike. Bival je tam, kakor smo na kratko poročali, s svojo družino na počitnicah tri tedne, ki mu ostanejo v sladkem spominu. Kar prehlaviti ne more vzorne složitosti in edinstvi, ki vlada v tamošnji naselbini med Slovenci in Hrvatji. Zato je družabno življenje med našimi Pueblčani tako lepo razvito, kakor v malokateri drugi slovenski naselbini. Slovensko župnijsko Marije Pomagaj, ki šteje nad 2,300 duš, vodi iz nje ustanovitve (1894) splošno spoštovani in še čvrsti g. P. Ciril Zupan, O. S. B. Družabno zbirašče in središče tvori krasno poslopje sl. društva sv. Jožefa K. S. K. J. V tem poslopiju je zgoraj velika dvorana z velikim odrom, kjer se prirejajo gledališke igre in koncerti; spodaj pa so biljardnice, igralnice, čitalnica in gostilnica z mizicami, kjer se po trdem dnevnem delu shajajo stari in mladi k počitnem domačemu razvedrilu. Takole zbirašče in središče ne bi bilo odveč tudi v Jolietu, ali ne? O tem o priliki. Med svojim bivanjem v Pueblu je g. Sitar spoznal pravo staroslovansko gostoljubnost. Znani trgovec g. Dan Predovich, brat gospe Frances Sitar, je storil vse, da je zadovoljil svoje ljube goste iz Jolietu. Mladi dr. Snedec, navdušen Slovan, kakor njegov oče in sploh vsi Pueblčani, je v svoji hiši baš imel krst, pri katerem sta g. Sitar in soproga botrovala; na krstnih je bilo zbranih nebroj rojakov in rojakinj. Prav tako tudi pri g. Josipu Rusu, zetju jolietškega trgovca g. Antona Horvata, in veliki veselici povodom 10letnice njegove poroke; tu se je posebno odlikovalo pevsko društvo "Prešeren" pod vodstvom slavnostnega pevovodje g. Jermana. Izvrstno je uspel tudi ženski piknik v enem izmed premnogih krasnih parkov, ki se z njimi Pueblu po pravici ponaša. Med voditeljicami navdušenih Slovencev v Pueblu je tudi g. Buh, ki je svojčas bival v Jolietu. Nekaj dni je prebil g. Sitar tudi v tamošnjih gorah in sicer na lovu na medvede. In tako dalje. Skratka — vsa čast Pueblu!

— Pismo iz starega kraja. Gospa Mary Golobitsh, soproga trgovca g. Antona Golobitsh, Jackson st., je prešla iz Celeveca pri Smarjeti na Dolenjskem od svoje sestre Ane pismo, iz katerega posnemamo sledeče splošno zanimive vrstice: — "Celevec, 13. avgusta. ... Obsterar je že dolgo v Galiciji, je šele pred par dnevi pisal, da je zdrav in da je lušno, da Rusi radi beže. In Zapedski Janez je tudi v Galiciji, je tudi še zdrav. Dva Obsterarja iz Goriške vasi sta tudi v vojski, Franc je ranjen. Gorenci, Anderličev, Krevs, dva Novaka in sploh vsi fantje, ki niso za v vojsko, so šli pa voziti ali pa v bolnice. Ranjenih še ni preveč, in par. Anderličev iz Zbur in Cvelbar iz Celeveca hodita o berglah. A vsi so veseli, ker je res sovražnik na več krajih porazen. Milijone rok vihti orožje, milijone rok se dviga k Njemu, ki je gospod vojnih trum, naj vendar da ljubi mir! Pri nas smo še nekaj živi. In tudi denar smo prejeli, hvala! Tukaj je strašna draginja in pomanjkanje, a vse žrtvujemo z veseljem v blagor mile Avstrije, da bi ona slavno zmaga, potem bo vse trpljenje pozabljeno. Letos imamo slabo letino, je bila 15. junija luda toča, je vse pobila. Žita imamo malo, bo morda Bog dal, da bo druga letina boljša. V Smarjeti se zdaj nimamo g. župnika.

imamo še starega g. kaplana kot župnega upravitelja, odkar je preč. g. Andrej Zaman umrl dne 18. apr. t. l. ..."

Chicago, Ill., 13. sept. — Cenjeno uredništvo Am. Slov. Prosim, priobčite par vrstic. Ker Am. Slov. vedno piše za dramatik, upam, da tudi ta dopis priobčite. Pri nas v Chicagi se prične dramatična sezona drugo nedeljo, dne 26. septembra. Tedaj namreč upripori Mladeniško društvo "Danica" prelepo narodno igr "Domen" v Narodni dvorani ob 18. cesti in Racine avenue (poprej Centre avenue). Igra "Domen" je pristna slovenska igra s petjem v 5 dejanjih. Uloge so porazdeljene v najboljše roke in vaje skoraj dovršene. Upamo na popoln uspeh. Zato upamo, da se cenj. rojaki in rojakinje iz Chicage in okolice obilno udeležijo. Vabimo tudi rojake iz bližnjih mest. Vsako udeležbo bomo v enaki priliki vrnili. Igra se prične ob 2. uri pop. Vstopnina je samo 25c in 35c. Po igri bode prosta zabava in ples. Kakor se čuje, bode letošnja dramatična sezona v Chicagi bogatejša, kakor vse druge poprej. Pozdrav vsem rojakom!

Cleveland, O. — (Župnijska sv. Lovrenca.) Čez dolgo časa se zopet oglašam v Vašem cenjenem listu in Vas prosim usmiljenja, g. urednik. Ne vem, zakaj nisem pisal poprej, najbrže je bilo premrzlo julija in avgusta; sedaj je pa zopet tako vroče, da bi človek najraje šel v senci sedel.

Tukaj gre z delom tako eno srednjo pot. Kdor ima delo, ga lahko obdrži, če je pameten; kdor ga pa nima, ga pa težko dobi, če je še tako "brumen".

Kar se tiče družin razmer, je pa po navadi. Nekateri grejo iz tega sveta, drugi pa prihajajo na svet. Tu pa tam se ojunaci kak fant do skrajnosti in zapusti lepi samski stan v veliko radost kake istotake hlabre Slovenke. Tudi šola se je pričela z precejšno tropo mladine in bi jih še radi vzeli, če bi bil prostor. Tako pa bodo morali pet-in-pol letniki ostati doma za leto. Prihodnje leto upamo imeti potrebnega prostora zanje. To za danes.

Cleveland, O., 12. sept. — Cenjeno uredništvo A. S. I. Tukaj pošiljam Vam za nadaljevanje šestmesečno naročnino A. S. Obenem se zahvaljujem za točno postrežbo zaradi pošiljanja denarja v staro domovino in vsem rojakom. Vase delo toplo priporočam. Na poziv dopisnika iz Chicagi, Ill., sept., kar se tiče "Zvezde", se na vseh točkah z njim strinjam ter mu predlagam odpravim. Zatorej kličem vsem katoliškim Slovincem v Ameriki: Naprej po začrtani poti, ker le v združenju ter slogi je moč! Pozdrav vsem zavednim Slovincem in Slovenkam pošilja naročnik lista

Forest City, Pa., 10. sept. — Prosim Vas, g. urednik, za malo prostora v prihodnjem mi listu Amerikanskem Slovincu, da mi natisnete par vrstic. Pošiljam vam en dolar za drugih šest mesecev za list, ker brez njega ne morem več biti. In vam tudi naznanim žalostno vest. Najprej je meni 10. aprila zlomilo nogo, tako da še zdaj ne delam.

In 26. avgusta je mojega brata ubilo ravno v tisti jami, Janeza Beber, doma iz Unca pri Rakeku. Tukaj zapuša ženo in pet otrok. Bil je v treh družinih: v družini sv. Jožefa K. S. K. J. in v družini, ki spada k Narodni podporni Jednoti in v enem angleškem katoliškem ne vem imena, ker je novo v Forest City. Tukaj žalujemo trije bratje in ena sestra in v starem kraju mati. Bodi mu lahka taja zemlja!

Gregor Beber.

Harrietta, Mich., 12. sept. — Cenjeno g. urednik Am. Slov. Vidite, kako tudi jaz vem, da je moja naročnina potekla že s prvim avgustom 1915, ali žalobno da je ne morem ponoviti ravno zdaj. Prosim Vas, da bi imeli še par tednov potrpljenje in da mi ne bi lista ustavili, ker bi mi bilo dolga brez njega, kaj jaz sem se mu že tako privadil, da ne bi mogel biti brez njega. Jaz sem že naročnik vašega lista iz časa njegovega rojstva v Toweru, Minn. Dam vam vedeti, da farmarji tukaj v Michiganu smo letos prav revni, ker nam je vse slana pokončala, najprej slana, potem pa suša, tako da nam ne bo nobene reči za prodati. Na zimo bomo morali iti gledat za delo, ako bo mogoče ga dobiti. Vas pozdravim

Joe Smrekar.

Willard, Wis., 12. sept. — Cenjeno Amer. Slovincu: — Jesensko jednakočje je pred duri. Vreme letošnjega poletja je bilo vedno hladno in deževno, vsled tega se ne moremo z letošnjimi pridelki prav nič pohvaliti; že tako je vse bolj počasno raslo, in poleg tega je prišel 30. avg. običen mrz, ki nam je napravil mnogo škodo. In mesec september nam je prinesel pravo poletno vročino. Starejši ljudje že ne pomnijo 28 let tako čudnega poletja.

V dušnem oziru smo tukaj v tako

slabem položaju, kakor še nikdar poprej. Odkar nas je zapustil č. g. Polak, smo takorekoč brez duhovnika v naši fari. Sicer imajo v Greenwoodu nemškega duhovnika, toda naše ljudstvo si želi le slovenskega, zato smo tukaj brez službe božje. Ker pa je glede duhovnika naša fara odvisna od greenwoodske in nasprotne greenwoodske od naše, zato bi morali imeti duhovnika, kateri bi bil zmožen slovenskega, angleškega in nemškega jezika, da bi zadostoval vsem zahtevam.

Sicer je pa nas Slovincem dovolj tukaj, da bi naša fara tekom par let lahko postala neodvisna, le nekaj dobre volje je treba od strani faranov ter dobrega voditelja, kateri bi stvar peljal po pravi poti naprej. Da je tudi tukaj nekaj ljulike med pšenico, je lahko umevno, ker ista izhaja iz enaj rdečbarvanega časopisja. Čudno je to, da nekaj naših rojakov gre tako rado na limanice tistim, ki so že v starem kraju peharili ljudi, in ko so jim postala tam tla prevročna, so se lotili mlakarstva med slovensko-ameriškim delavci. Nekateri grejo takim mazarčem kaj radi na roko samo zato, ker zabavljajo čez vero in duhovnike, toda pošteni rojaki jim navadno obrne hrbet in se izogibajo takih ljudi.

Rojaki, naročite se na dobre katoliške liste, kakor je "Amer. Slovincu" in "Ave Maria", ker le dobro berilo prinese dober sad našim mladim, zmernost vsakemu posamezniku, blagostanje čeli hiši, čeli fari, čeli občini, ako je dobro berilo udomačeno.

John Česnik se je podal zadnji teden v St. Paul, Minn., v višjo šolo St. John's College.

Mrs. H. Kocjančič, mati tukajšnjega trgovca George Kocjančiča, ter Mr. Jos. Justin sta se podala k svojem v Brockway, Minn.

Sobratki pozdrav vsem čitateljem Am. Slovencev, listu pa želim, da bi ga kmalu prekrstili iz polutednika v dnevnik.

Frank Perovšek, zastopnik "A. S." in "A. M."

Listnica uredništva.

G. F. Koren, Milwaukee, Wis. "Dolenjske Novice" z dne 14. maja so poročale: Kakor javlja "N. W. Tagblatt", se bo pregledovanje za črnovojnike drugega poziva (17letne in 43. do 50letne) vršilo v mesecih juniju in avgustu. Za sposobne spoznani bodo poklicani pod orožje koncem avgusta, ozir. začetkom septembra. Starejši letniki se bodo uporabljali za lokalne službe, v nadomeščanje onih čet, ki odidejo na fronto. — Iz tega naznanila je sklepiti, da so 18letni fantje že bili na naboru in v vojnih vrstah. To potrjuje tudi dopis iz Milwaukee, ki smo ga deloma objavili v A. S. z dne 27. apr. in ki je bilo v njem rečeno: "Na Jozefovo so bili vsi potrjeni oni, ki so po 18 let stari; samo kateri je bil slep ali šepav, je ostal. Dne 14. aprila bodo šli naprej. Zdaj se pa vsi fantički, ki so po 17 let stari, učijo v Metliki vojaške vaje. Po vuzmu bodo pa šli možički do 55. leta."

VIHARNA NOČ OB SOČI. Ob Soči, koncem julija.

Sto korakov pred strelskimi jarki so se pomikale temne postave, dve, tri, cela vrsta. Po tleh so se počasi plazile proti našim postojankam. Videli smo je senčne obrise. Toda oko se je kmalu navadilo in videlo, da po vsem pobočju mrgoli teh postav. Neprestano se je množila rinila bliže in bliže.

Bošnjaki spredaj v jarkih so morali plačevati se sovražnika še boljje videti. In vendar ni padel noben strel. Ali so hoteli pustiti Italijane čisto blizu, predno bi streljali?

"Krasni fantje, naši ljudje!" je šepetal stotnik poleg mene. "Ne ganejo se in čakajo. Občudovanja vredni taki živi. Mene trga, lahko mi verjameš. Ko bi ne imel strogega povelja, bi se ne mogel zdržati." Oddaljenost najsprejdenjših sovražnikovih vrst od naših postojank je znašala k večjemu še petdeset korakov in še zmerom nobenega strela. Ali so mislili Italijani, da so naše postojanke prazne, da je njihov artiljerijski ogenj uničil naša kritja in njih prebivalce? Ali so pa mislili, da naši ljudje spe? Saj so prihajali v množicah, gosto drug tik drugega, in za prvo vrsto druga in tretja; celo pobočje je mrgolelo sovražnikov.

Sedaj zopet tako zarez blisk, da smo morali zapreti oči, strahovit grom in divji krik. Le nejasno smo mogli videti, kakor so Italijani skočili kvišku in drli proti našim jarkom. "Evviva Italia, avanti Savoya!" so rjoveli, tako da so preplavili celo grmenje. Toda tudi strelski jarek je bil naenkrat gosto zaseden. Bošnjaki so stali na kritju, vihteli orožje in klicali nasproti rjovečemu sovražniku "Živla Avstrija! Živla Avstrija!" In v temno trumo Italijanov se je bliskalo in grmelo brez prestanka. Bošnjaki so metali ročne granate. Sovražnikove vrste so se zmedle v klopeti. Zadnji so tišali naprej, sprednji so hoteli nazaj. Med krike "Evviva Italia" in "Živla Avstrija!" se je mešalo bolešno in besno tuljenje zadetih. K temu treskanje razpokajočih se ročnih granat in grmenje v oblakih. In sedaj sta začeli pred nami prasketati dve strojni puški, neumoljeno, živce pretresajoče, ki sta pošiljali v goste sovražne množice tisočero smrti. Bliski so osvetljevali boj in ob vsaki eksploziji ropnih granat je bilo videti v bleščetem svitu, kako pa-

dajo goste italijanske trupe. Naenkrat so Bošnjaki izginili. Poskakali so v strelske järke in otvorili odondod blazno streljanje iz pušk. Temna truma nasprotnikov se je začela gibati; in kakor da bi se bili še le sedaj zavedli, so planili po pobočju nizdol, tako hitro kakor sta množina in drenj le dopuščala.

"Takoj s šrapneli nadnje!" se je glasilo telefonično povelje. In med strahnim bučanjem so sedaj žvižgali in treskali šrapneli s cele naše fronte v vrste bežečega sovražnika.

"Ogenj ustaviti!" je končno javila telefonska orodnana. Zunaj je curkoma lil dež in prasketal na strehi našega stanišča. V ospredju je vladal mir. Tu in tam se kak strel iz puške, ki je hrupno motil enakomerno šumenje dežja, drugače nobenega glasu, ki bi spominjal na silni boj. Najboljši tema. Le tu in tam se slaboten blisk.

Napad in protinapad.

Dospela so italijanska ojačenja, ki so nas obsula s svinčnim dežjem in jela pritiskati proti nam; tudi italijanska artiljerija je zopet naperila proti nam peklenški ogenj. Dobesedno se vsipa na nas toča izstrelkov in odkrušenega skalnega drobirja. Toda še enkrat poizkusimo pridobiti tal, in v razpušeni črti hitimo v teku navzgor, sključen, čez glavo nahrbtnik ali tornistro, da se kolikor mogoče zavarujemo proti železnim in kamenim drobcem in šrapnelskim krogom. In sedaj se vržemo hropeč, obliči s potom, na tla; nahrbtnik vržemo predse kot kritje in oporo za puško in tako na to treskajo naši strelci proti vrhu. Kdor nima nobenega kritja pred seboj, si hitro napolni nahrbtnik z zemljo ter se čuti za tem majčkenim nasipom razmeroma varnega. Sila dela človeka iznadljuje. Toda naša artiljerija, ojačena z nadaljnimi poljskimi baterijami in gorskimi topovi, poseže sedaj z odvažno besedo vmes. Njeni izstrelki buče preko naših glav in padajo na greben in za vrhom na terase severnega pobočja, kjer so v gostih trumah zbrane italijanske rezerve, kakor javlja telefonsko naznanilo iz Gorice, odkoder je mogoče pregledati severna pobočja.

Artiljerija odloči.

Pihanje šrapnelov, brnenje in petje granat, zamolklo renčanje havbičnih izstrelkov v zvezi s trkanjem strojnih pušk, lajanjem malih gorskih topov in ropotanjem pušk povzroča omotico in duševno zmedenost. K temu bobnenje udarjajočih italijanskih granat, treskanje sovražnih šrapnelov, biču podobno pokanje nasprotnega pehotnega ognja, kvišku letéča zemlja in kamenje pa strupena ekstrasitna para in oblaki prahu, ki so legli nad naše postojanke; bil je pravi peklenški vrvež in nič čudnega, da je nekaj ljudi omedlelo ali pa so dobili krče. Naša artiljerija ne sprejme boja s premočnejšo sovražno, marveč osredotoči ves svoj ogenj na vrh. In sedaj začnemo zopet prodirati, ne v celih črtah ali rojih, marveč posamezno ali po dva in dva hite ljudje navzgor; takoj jih obsuje toča krogel in hitro se vržejo na tla. In neprestano slede drugi, dokler ni cel roj ali vod, in končno cela stotinja prišla dobršen kos naprej. Naša artiljerija odloči sedaj tak brz ogenj na vrh, da nam značni valovi skoraj jemljejo dih. Toda tudi na nas se vsuje pravcati dež šrapnelskih krogel. Kljub temu stremimo naprej. Več naših ljudi trešči podolgem na tla, da se nikdar več ne dvignejo; nekateri omahujejo, in tem priskočijo na pomoč usmiljeni tovariši ter jih popeljejo onstran mrtvaškega polja, kamor so že dospela sanitetna moštva. Potem drve vojaki, ki so pomagali ranjenim tovarišem na varno mesto, s podvojenjo naglico nazaj za svojo stotnjo, ki je bila medtem že zopet izginila v visoki travi. Zgoraj na vrhu je začelo goreti drevo; kakor rdeča baklja se plameni proti stebu, drug za drugim se dvigajo gor ekstrasitni oblaki, tako da vrh kar plava v dimu. Se-le počilo uro obstreljuje naša artiljerija Italijane, in že imajo dovolj tega, ne zdrže več; puške in opremo pomečejo proč ter kakor brez glave drve po obračanih onostranskih bregovih nizdol proti Soči.

S KOROŠKE MEJE.

Človek ne bi nikdar mislil, da se bo bo naše vojaštvo tako kmalu privadilo tukajšnjim krajevnim razmeram. Je namreč tako, da nimamo tukaj samo vojakov iz naših goratih dežel, ki so navajeni strmih planih, kakor divja koza, temveč tudi ljudi iz ogrskih nižin in galških planjav, ki morda svoj živ dan niso nikoli videli kribovja, kaj šele take nebotične gorske velikane, kakor so tu, kjer se točemo z našimi ljubeznimi "zavezniki". Nahajam se v zvezi s črnovojniskim oddelekom. In ti možakarji plezajo po skalnatih bregovih bosij, ne da bi jih to motilo kaj, kakor jih tudi ne moti dosti streljanje, ki je tupatam res tako močno, da se zdi človeku, da pada železna toča. Kakor hitro se namreč toliko razvedri, da je opazovanje le kolikaj mogoče, začno brenčati šrapneli okoli nas kakor sršeni. In priznati se mora, da imajo Italijani dobre topničarje, kajti streljajo tako natančno, "kakor bi potegnili žnoro"; tako je namreč dejal moj sluga, ki pa je pristen krajski Janez. Reči pa je tudi treba, da imamo izborna kritja, in tako smo celo vkljub italijanskim 15centimterskim sršenom zavarovani tako dobro, da ni skoraj

nikakršnih ranjencev. Posebno pridno strelja laško gorsko topništvo. Včasih je tak ropot, kakor bi šlo za stavo, vmes pa se čujejo bolj poredkoma strelji težjih topov, posebno 15centimterskih havbič, ki jih seveda ne vidimo, ker jih imajo dobro skrite.

Od Lahov nas loči globoka dolina, tako da smo kake 3 ali 4 km narazen. V kaki temni noči se dogodi, da poizkušajo laške pehotne patrulje priti na našo stran, toda pešci si pogostoma ne privoščijo take šale, ker se končava vedno nekoliko preveč resno zanje. Sprejemamo jih tako ljubezno, da se le malokdo njih vrača k svojim oddelkom. Večinoma so to "alpini", katerim se mora priznati, da so izborni vojaki in res kakor nalašč za gorski svet. Druga pehota ni tako dobra in se do slej še ni nič kaj posebno izkazala, posebno ne na laškem delu fronte, k večjemu če jim priznamo, da znajo prav dobro valiti kamenje. Dogaja se namreč, da se ponoči, ko je drugače tiho in mirno, naenkrat vsuje na laški strani plaz kamenja v dolino. Lahki se pač boje naših patrulj in zato vale kamenje po hribu navzdol, da bi tako oplašili naše patrulje, da bi se jim ne upale preveč blizu. No, naši ljudje so se privadili že tudi "kamenite vojne" in se znajo dobro izogibati v dolino brenčemu kamenju.

Kakor rečeno, do hujših spopadov pri nas še ni prišlo, temveč se bijejo med seboj topničarji, danes huje, jutri pa zopet nekoliko manj. Velikanska je pa razlika med streljanjem naše in pa laške artiljerije. Lahki včeraj naravnost divje razmetavajo municijo. Zdi se, kakor da bi sploh ne imela namena, da bi obstreljevali kak določen cilj, temveč posipajo cel oddelek fronte s šrapneli in granatami, kakor škropi vrtnar s škropilnico na vrtnu. Pri nas je pa drugače. Ne rečem, da bi včasih tudi naši ne bi odgovarjali precej hitro, strel za strelom, toda večinoma pa bi skoraj strelom, da prihaja na deset laških strelkov komaj eden naš. Vkljub temu pa so naši uspehi vse drugačni, kakor pa laški. Naše topove in havbiče, ki imajo svojo pošteno težo, so namreč topničarji razložili v posamezne dele in so jih sami ali pa s pomočjo mul in mezgov spravili tja gor nekaj pod nebo. Še višje gori na vrhu, nad 2000 metrov visoko, pa čepi skrbno skrit opazovalec, ki ima dober pregled sovražne fronte. Pa zabrni telefon, strel in naša granata udari tja med nje s tako gotovostjo in in natančnostjo, da pri nas skoraj ne poznamo zgrešenih strelcov.

In tako gre dan za dnevom, teden

za tedom. Dva meseca smo že skoraj tu, in pri mojem oddelku smo imeli doslej samo enega ranjenca, in še ta je bil le lahko ranjen: zadel ga je kamenit drobec, ko je laška granata v precejšnji oddaljenosti udarila ob skalo. Lahki nam torej ne delajo veliko stiski. Tem večje težave pa nam dela dovažanje streliva, živil in posebno vode. Žive vode v taki višini nimamo, in zato se mora donajati vse iz doline na vrhove, kar nam preskrbujejo delavci. Če je deževno vreme, imamo seveda vode še več ko preveč, toda čez dni pripeka sonce, pa nam zmanjka zmanjka najpotrebnejšega, in to je voda. Tedaj komaj čakamo, da se prikažejo nosači, ki nas oskrbujejo na prežlahtno pijačo. In ko si človek tolaži žejo, potem se ne zmeni dosti za drugo, najmanj za "prijetelje" na oni strani, ki jih, kakor smo trdnj prepričani, ne bo nikdar sem k nam na to stran doline. Če pa bi se drniti, jim pa temeljito pokažemo, kaj je pot nazaj.

KADORNA NAZAJ — PA ZAKAJ? (Iz "Domoljuba")

Na slamci Viktorček sedi, pa jezno brca in kriči: Naprej, naprej, taljanska kri! Pa kaj od Soče se glasi?

Kadorna nazaj, Kadorna nazaj, Kadorna nazaj — pa zakaj?

Pa piše ruski stric Miklavž: Kaj delaš laški tam grdaviš! Ljudi, kanonov dost imaš, po rakovo vojsko peljaš:

Kadorna nazaj, Kadorna nazaj, Kadorna nazaj — pa zakaj?

Pa piše tud' angleški Juri: Naj brž Kadorna se požuri, Ljubljano, Trst, Gorico vzeti. Pa kakšno pesem čujem pet? Kadorna nazaj, Kadorna nazaj, Kadorna nazaj — pa zakaj?

Francoski piše prezident: S Teboj pa nisem nič kontent. Drugač' je bilo sklenjeno: Tako ni bilo zmenjeno: Kadorna nazaj, Kadorna nazaj, Kadorna nazaj — pa zakaj?

Na slamci Viktorček sedi, se krenji in se togoti: Kaj z mene se norčujete, me zlobno izprašujete: Kadorna nazaj, Kadorna nazaj, Gorje — jaz že vem — zakaj!

BOL V HRBTU

in v straneh se hitro prežene z rabo

Severa's
Gothard Oil

(Severova Gothardskega Olja). Priporočila se kot krajevno zdravilo zoper

revmatizem, nevralgijo, izvinjenja, otokljuje, otekline, otekle žleze, okorelost v sklepih, krče, bolečine in poškodbe.

Je mazilo preiskušene vrednosti.

Cena 25 in 50 centov.

Severova Pripravka so napredaj v vseh lekarnah. Zahtevajte samo Severovo. Zavrnite nadomestilce. Ako vas ne more lekarnar zaloziti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Iz malega raste velikol!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali po pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital in rezervni sklad \$400,000.00
ROBT. T. KELLY, predsednik
CHAS. G. PEARCE, glavni upravitelj

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki tork in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inorp. l. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrta leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN P.T.G. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

10. sept.	Nedelja	Januarij, škof.
20. "	Ponedeljek	Evsstahi, muč.
21. "	Torek	Matevž, apostol.
22. "	Sreda	Mavricij, mučen.
23. "	Četrtek	Tekla, dev. muč.
24. "	Petek	Gerard, škof m.
25. "	Sobota	Kleofa, spozn.

CERKVENI GOVOR ZA SEDEM-NAJSTO NEDELJO PO BIN-KOŠTIH.

Spisal škof Anton Martin Slomšek.

Krivi nauki sedanjih časov.

Kaj se vam zdi od Kristusa, čigav sin je?

Mat. 22, 42.

1. Vojvoda dva se že nad šest tisoč let vojskuje. Vsak ima svojo veliko vojno. Orožje prvega laž, drugega pa resnice; vojskaci prvega so lažnivi preroki, drugega pa učeniki večne resnice. Vojvoda lažnivih prerokov je hudič, oče laži; vojvoda učenikov večne resnice je Kristus, kateri v današnjem sv. evangeliju vpraša: Kaj se vam zdi i. t. d.

2. Farizeji mu niso vedeli odgovoriti; krivi nauki tedanjih časov so jih omotili: veliko ljudem se tudi v sedanjih dneh ravno tako godi, kateri krive nauke poslušajo, in Jezusa, zveličarja svojega, že malo, ali celo ne poznajo. Kaj se pa vam zdi od Kristusa, čigav sin je? Sv. Peter je Kristusu na to vprašanje odgovoril: "Ti si Kristus, sin živega Boga" (Mat. 16, 16). Sv. Petra in njegovega naslednika se hočemo tudi mi trdno držati; verovati, kar sv. rimsko-katol. cerkev uči, in vse lažnive, krive nauke sedanjih dni, načevati, koje satan s svojimi pomočniki med nas trosi; oni so sad peklen-ske pošasti: laži.

3. Kako se pa krivim naukom sedanjih časov veli?

I. Hočemo njih učenike, in njih krive nauke spoznati. Kaj prilaga iz takih krivih nauk?

II. Hočemo njih grenki, strupeni sad presoditi; da se bomo vedeli za-peljivih nauk varovati. Varujte se krivih prerokov! Veli Jezus, po njih sadu jih boste spoznali.

1.

Krivi, zapeljivi nauki sedanjih dni. I. Grda hči, iz pekla doma, hudobna laž je v naših časih hudič troje otrok porodila, ki sedanjí svet motijo. Prva hčer pekla je nevera. "Kaj se vam zdi od Kristusa?" Sedanjí krivi preroki njega kolnejo, in zaničujejo njegovo sveto vero. Ni Boga, rečejo jedni; drugi pravijo, da je narava naš Bog; tretji imajo svojo pamet, četrti svoj trehuh za svojega boga. Vsak takí nevernik si po svojih spacenih željah svojega boga naredi, in novo malikovanje začne. Hujši so taki od hudi-

ča; hudič veruje v jednega Boga, in se trese (Jak. 2, 19).

2. "Kaj se vam zdi od Kristusa?" Sedanjí krivi svet ga kolne, kakor ne-danji trdovratni farizeji, in ga hočejo golega posvetnega modrijana imeti. Vera jim je prazna reč; vsak veruje, kar se njemu poljubi, in si vero sam nareja. V vsaki veri bi radi bili zveličani; krivoverce, jude in nezab oge, vse jednako imajo, kakor bi Kristusa odrešenika potreba ne bilo, ne svete katol. cerkve za zveličanje. Svete za-kramente zaničujejo, kot zastarane ob-rede, božje in cerkvene zapovedi pre-držno lomijo, kakor prazna povelja. Ime je še pri nekaterih kristjanih, življenje pa neznabožcev. Kristus pa ve-li: "Ne on, ki pravi Gospod! Gospod! itd. (Mat. 7, 21).

3. "Kaj se vam zdi od Kristusa?" Sveta vera uči, da bo sodil žive in mrtve; pravične večno plačeval, krivične večno kaznoval. Sedanjí svet in nje-govi krivi preroki pa učijo, da je po smrti vsega konec. Človek po njih mislih pogine, kakor neumno živine; in čeravno duša ostane, ustajenja trupa ne bo. Pekla ni, ne hudiča itd. Tako vero so že svoje dni slepi do-brovoljci imeli (Modr. 2, 1).

Druga hči, katero je laž hudič iz-plodila, je posvetna dobrota; ona hoče nebena na tem svetu imeti, drugim vzeti, kar sama nima. "Njeni učenci iztezajo svoje roke po tujem blagu, kmetje po gozdih, travnikih in lastni-h gospode, hlapi po pridelkih go-spodarjev. Rokodelski delavci hočejo večje plačilo izsiliti, podložni svojim predpostavljnim vse dolžnosti priti-gati. Imeti, kdor nima, pa drugim vzeti in pa dobro brez skrbi in dela ži-veti: to je sedanjih dobrovoljcev evan-gelij (Modr. 2, 6).

Tretja hči, katero je peklenka laž povila, je nepokorščina, ki uči, da po-korščina potrebna ni, kajti razločba med ljudmi nobenega ni, ker smo vsi jednaki, jedni kakor drugi; vse staro je preč: ni gospode, ni kmetov več; go-spodje smo vsi. Tako hudič veli, on prvi puntar, ki je djal: "Ne bom služil." Mladež starih več ne spoštuje, sin nad očeta, hči se čez mater povzdiguje, družina gospodarjev in gospodinje ne sluša. Duhovska gospodstva se zaničuje, deželna goljufa; pregreha in hudobija pa prôstost ima.

Te tri šole: nevere, posvetne dobro-te in nepokorščine imajo največ učen-cev, zapeljivih knjig in krivih prerok-ov. "Medtem ko ljudje spijo, seje sovražnik seme laži med pšenico res-nice; in ljudje tožijo čez hude čase! Hudi so krivi nauki, še hujši je:

II.

Krivi nauk stрупeni sad. 1. "Kaj se vam zdi od Kristusa?" On sam nam odgovarja, rekoč: "Jaz sem pot, resnica in življenje" itd. (Joan. 14, 6). Kdor Kristusa zapusti, pravo pot izgubi, luč resnice mu ugasne; in zmoti je prvi žalostni sad sedanjih krivih nauk. Taka je bila zmotna krive vere na Nemškem, taka na Fran-coskem, taka je hotela biti pretekle leta tudi pri nas. Bog udari z zmoti in z dušno slepoto prevzetne ljudi.

2. Drugi sad krivih nauk je hu-dobolje, zmotne pristna sestra: Pijanec polne ceste, prešestnikov polne hiše, tatov in razbojnikov natlačene ječe: Kjer ni strahu božjega, tam tudi res-nice in pravice ni. Poti niso varni; blago nikdar zadosti okovano. Kogar sedma zapoved ne drži, on tudi že-lezna vrata prebije. Kdor je močnejši, zmaga; kdor bolj prekanjen, on zdrži, čeravno po krivici, pa le tam, kder so krivi nauki doma.

3. Hudi boji po hišah, veliki pre-piri po srenjah, krvave vojne po sve-tu so tretji žalostni sad krivih nauk. Kdor čita krvave Francoske vojne in ga strah ne obide? Kdo bi se ne razjo-kal nad prelito krvjo preteklih puntov in prekucij! Za zmoti in hudobijo mora vojska priti, krvava šiba božja (V. Mojz. 32, 25).

4. Splošno obožanje, sploh revšči-na ljudij je štrji, krivih nauk grenki sad. Kakor zgubljenemu sinu, se godi zapeljanemu ljudstvu (Luk. 15, 11).

Oh, naj bi se spet povrnil, ki so ne-hvaležno zapustili hišo Očeta svojega Boga, svojo mater sveto cerkev, Je-zusa svojega zveličarja, brez katerih častne sreče in zveličanja ni; kar nas zdrava pamet, sveto pismo in zgodo-vina sveta uči.

Da bi se pa tudi v krivih prerokov varovali, kateri med nami krive nauke sejejo! Po treh znamenjih bote jih spoznali:

1. Krivi preroki so, kateri gosposko duhovsko in deželsko zaničujejo, kajti bi sami radi gospodovali; 2. ki vam presladke obljube delajo, da bi vas o-mamili in ogoljufali; 3. ki vam nebena na totem svetu obetajo, naj bi vam časen in večni pekel prižgali. Laž je krivih prerokov košata mati, in njih oče hudič.

Konec. Bliska in hudega vremena, reši nas, o Gospod! Kuge, lakote in vojne, reši nas, o Gospod! Krivih pre-rov in njih zapeljivih nauk, reši nas, o Gospod! Amen.

SOCIJALISTOVSKA ZAROTA.

Zarota proti državi.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

(Nadaljevanje.)

Obdolžitev socializmov zarote zoper našo lepo deželo se bo marsikakemu bralcu zdela, da je brez podlage. Se-veda je čudno, da obdolžimo ljudi, ka-teri pravijo, da so najboljši ljudski

prijatelji, izdajalstva. Ali ni krivično, obsoditi Karl Marxove naslednike in posnemalce ter učence za sovražnike te dežele, kateri so žrtvovali toliko časa, da so razkrinkali tiste, kateri o-ro-pajo delavca za njegovo zaslužen plačo? S kakšnimi dokazi bomo pod-pirli trditve? Dokazov je obilo, s ka-ferimi se lahko vsak človek, kateri ima še nekoliko zdrave pameti, s katerimi hočemo dokazati, da obstoji velika in pogubonska socialistična zarota.

Tukajšnji in zunanji voditelji Marx-ovega gibanja pričajo, da je socializem zarotnik zoper vsako vlado. Marx in Engels pripoznata resnico v "Com-munist Manifesto", katerega sta po-slala svojim učencem pred pol stoletja, kateri se sedaj vsebuje temeljne nauke mednarodnega socializma. Tu je re-čeno: "Komunist povsod podpira re-volucijonarno gibanje proti socialne-mu in političnemu redu." "Še mari nam ni, da bi prikrivali njihove na-mere in načrte. Odkrito pripoznajmo, da dosežemo svoj cilj s tem, da s silo prevzemo vsak socialen red. Naj se vladajoče glave tresejo pred komu-nistično revolucijo."

Umrli Avgust Bebel, socialistični voditelj na Nemškem je izjavil: "Z državo naj izumrejo vsi zastopniki, ministri, parlament, stalno vojaštvo, stražniki in biriči, sodnije, zagovorniki, jetniški uradniki, tarifni in davčni po-biralci, na kratko, vse politično delo-vanje. Vojasnice in vsa vojaška po-slopja, vladne palače in sodnije, jet-nišnice — vse se bo porabilo za kaj boljšega. Deset tisoč postav, izjav in oklicev je postalo preveč podobno smeteti; imajo samo zgodovinsko ve-ljavo." — "Women Under Socialism", Bebel, stran 319, 1904 angleška izdaja. "The People", New York, 13. maja 1900, ko piše o socializmovskem odno-saju proti vsem vladam, vstevši našo, pravi: "Zelo je razširjena misel, da so-cijalizem pomeni povečanje moči in vlade, kar je zelo naravna in nevarna zmotna, pred katero se je treba varo-vati. Socializem ne pomeni poveča-nje vlade, ravno nasprotno; pomeni namreč konec vlade."

"International Socialist Review" v Chicagi, februarja, 1912, in veliko dru-gih socialističnih listov, obračajo po-zor na William D. Haywood, kateri je znan po revolucionarnih govorih in pisanju, kateri je rekel v nekem govo-ru v "Cooper Union" v New Yorku, da so socialisti zarotniki vlade Združenih Držav.

Nasilje, krvoprelitje in oborožena ustaja.

Možje, kateri korakajo za rudočo zastavo in pojejo Marseillaise izza francoske revolucije, skrivajo pred javnostjo zaradi političnih vzrokov, da je socialistično gibanje nasilno in re-volucijonarno; iz njihovih knjig in li-stov pa je jasno, da volitve in vzgoja nista edina pripomočka, s katerimi ho-čejo ustanoviti namišljeno skupno last. Ni nam treba govoriti o nasilstvu, ka-terega zagovarjajo in vpriparjajo ame-riški socialisti, kateri tvorijo I. W. W. katerih zastava z napisom "Nobenega Boga, Nobenega Gospodarja" jim je vzela dobro ime po celi deželi. Po-glejmo samo, kaj pravi Jack iz Lon-dona, socialist, kateri je znan po Zdru-ženih Državah in Angleskem. Ta nam daje dovolj povič, da verjamemo, da Mednarodna Socialistična Stranka o-dobrava nasilje in uboj in odobrava zlobne načrte francoske Commune. V avgustu, leta 1909, piše v "Internat-ional Socialist Review" o napredku socializma na Ruskem:

"Naši tovariši na Ruskem so usta-novili 'borečo organizacijo'. Ta je to-žila in obsodila na smrt notranjega ministra Sipaguina. Drugega aprila je bil vstreljen v palači Marynsky. Dve leti pozneje je ta organizacija ob-sodila na smrt in vsmrtila notranjega ministra pl. Plehve. Ko je to storila, je izdala izkaz dne 29. julija, 1904, in povedala, zakaj ga je vsmrtila in da je odgovorna za uboj. Sedaj pa, kar ho-čem reči, ta izkaz je bil poslan socia-listom po svetu. Ti so ga dali ponesi v javnost. Dejstvo, da se svetovni so-cijalisti niso bili tega storili, ampak so to storili, kakor bi bilo že povsod v navadi, da so izdali nekako uradno glasilo Mednarodnega Revolucionar-nega gibanja."

Augst Bebel se izrazi ravno tako predržno, kakor Jack iz Londona, v "Unsere Ziele," stran 44: "Ne smemo se strčiti ob misli, da bomo morali morda rabiti silo; če smemo zakričati, če zateremo pravice, pri nasilnem prisiljanju itd. Zgodovina uči, da so se nove misli uresničile skoro vedno s silo proti zagovornikom preteklosti in da so zagovorniki novih načel zadali branteljem starih take smrtne udar-ce, kakor le mogoče. Karl Marx ne vzklipne brez vzroka v svojem delu o kapitalu: "Nasilje je babica, katera stoji pri vsaki stari družbi, katera bo rodila novo; nasilje samo je družabni činitelj."

Ker smo ravno omenili Karl Marxa, naj opozorimo čitatelje še na to da se oče modernega socializma v "The Civil War in France," stran 78, sklicu-je na to, da je delavski Pariz s "Com-mune" za vedno slaven predhodnik no-ve družbe. "Commune", toraj, kate-rega obletnico praznujejo socialisti po celem svetu osemnajstega marca, je bil in je še predhodnik njihove namiš-ljene države. Njihovo znamenje in cilj splošnega miru je strahovlada in upor, v katerem je padlo na deset tiso-čev Francozov, medtem ko so gorela javna poslopja in dragocena umetni-

ška dela in ko so ropali krasne cerkve. Pariska druhal zločincev in revoluci-jonarje, katero je ukrotilo 150,000 fran-coskih vojakov, potem ko so možki in ženske letali po ulicah s posodami s petrolejem in zažigali javne in zasebne hiše in grabili žrtve in jih morili, to druhal imajo socialisti za najslavnej-šo skupščino in zgodovino, katera za-sluzi posebnega spomina, časti in spo-štovanja.

Viktor Berger iz Wisconsin je na narodni konvenciji Socialistične stran-ke, leta 1908, nagovarjal, da bi pre-ustrojil konstitucijo, kar je predlagal delegat Hazlett. Preustrojila naj bi se toliko, da se izloči člana, kateri bi se zoperstavljali političnem delova-nju. Vidi se toraj, da je malo razlike med onimi, kateri zagovarjajo politič-no delovanje in tistimi, kateri imajo rajši nasilje.

(Nadaljevanje sledi.)

SLOVENSKO-LAŠKA NARODNA MEJA NA GORIŠKEM.

V tistem času, ki leži že tako daleč za nami, v času, ko so še bili naši lu-dje vsi doma, smo se ozirali le na se-verno mejo slovenskega naroda. In le redkokoli je vedel, kak silen, a tih boj bojujemo tu na Goriškem Slovinci z irendentističnim društvom "Lega naz." in z vsi tisto železno verigo uplivnih mož, ki so stali za njo. Imena kakor Barzilo, Valerio, Pitacco, Brezina so vsem goriškim Slovincem že od davno dobro znana. Z denarjem in moral-nim pritiskom so vlačili slovenske o-troke v svoje šole, in jih preobrazili v neodrešene Italijane.

Nekaj pa treba vedno poudarjati: Razločevati moramo med Lahom in Furlanom. Medtem, ko je prvi skoraj vedno zagrižen nasprotnik vsega slo-venstva, živi drugi v mirnem prijatel-jstvu s sosedi Slovinci. To opazimo povsod, in konstatirati je treba, da iz-haja narodni boj izključno iz ireden-tovskih laško-liberalnih središč.

Začnimo na zahodu. Tik ob laški meji je Kormin, v katerem govorijo—kakor smo videli v poslednjem času—precej veliko besedo iredentisti. Ven-dar, moramo priznati, da je županstvo — župan je bil katoliški mož, baron Locatelli — precej pravično številnim Slovincem, ki imajo tu Ciril-Metodovo dvorazrednico z otroškimi vrtemi.

Sveti Kvirin, gršč severno od Kr-mina z lepo cerkvico deli nekako Slo-vence od Lahov. Severovzhodno le-že izključno slovenska Brda, četudi be-remo na špičalki spake, kakor: Vipulzano (Vipolže), Dobra (Dobrovo), Fleana (Fojana) itd. Prva večja fur-lanska vas je potem Moša, nato fur-lanski Ločnik, v katerem so uprizarjali goriški komiji in laški privravnaci agi-tacijo za iredento. Imeli so močno gos-podarsko organizacijo "Acclil" (t. j. Associazione Cooperative Friulana in Lucinico), ki je bila nastanjena v lepem domu! Tudi v tej vasi, ki je bila nekdanj vsa slovenska, imamo slo-vensko šolo. Severno je Podpogora, slovenska občina, v kateri ima šolo "Lega Nazionale". Pol ure vzhodno od Podgore je naša Gorica, kjer je ire-dentistična magistratna klika hotela že v kalci zatreti slovensko misel.

Od gorice dalje je Soča skoraj ved-no narodna meja. Na desnem bregu je vas Majnica, pristno slovensko ime. Tu je še par hiš slovenskih. Vasi Ru-bije in Sovodnje pri izlivu Ipave v So-čo sta čisto slovenski. Za njimi ležita seli Petejani in Boškini, ki sti napol že poitalijančeni. Zalostna je usoda pred 30 leti še slovenskega St. Martina. Danes je vse laško; župan, cerkev in šola. A ni čudno: Ti kraji imajo na-ravno središče v ultraitalijanskem Gra-dišču. To mesto je poitalijančilo tudi Zdravčino, v kateri se pa drži še ne-kaj Slovencev.

In naprej sama imena žalostnega spomina: Pollazo, Redipuglia, Verme-ljan, Selce, vse en sam potujoč pas. Skoraj ob morju je že tovarniško me-sto Tržič z močno skupino Slovencev. Ob morju leži začarani grad Devin in mala vas okoli njega. Tudi tu se je vgnezdila "Lega". Sesljan, znano ko-pališče, je že precej prepojen z laškim duhom. Nabrežina je gnezdo socijal-istov, in bogate kamenolome imajo tuji iz kraljevstva v rokah. Tu je tudi šola "Lega", ki nastavlja slovenskim otrokom pasti v obliki božičnice, daril zabavnih večerov itd. Sveti Križ, ed-na slovenska ribiška vas, je trdnjava Slovencev. Žalobog tudi tu razjedajo ednost socialisti. Sv. Križ spada že k tržaški okolici, in o Trstu, največjem slovenskem mestu, za katerega se da-nes bje boj z Lah, ne bom govoril.

Zanimivo je danes, ko dan na dan bolj stopa iz teme rovarsko ruvanje iredente proti naši državi, obujati spomine tudi na narodni boj med Slo-vinci in Italijani, ki je šel roko v roki z izpodkopavanjem patrijotizma goriškega ljudstva.—A. R. ("Slovenec").

POZIV SV. OČETA VOJSKUJOČIM SE DRŽAVAM IN NJIH VLADARJEM.

Rim, 31. julija. (K. u.) "Osservatore Romano" objavlja oklic sv. očeta vojskujočim se narodom in njih vladar-jem, v katerem spominja, da so govo-rile njegove prve besede, ko je prevzel pontifikat, o miru in o ljubezni, a nje-govega resnega sveta niso poslušali. Danes ob žalostni obletnici izbruha vojske želi, da vojska bitro preneha, še bolj goreče, njegov očetovski klic je še glasnejši. Naj bi ta klic pregl-

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.

Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Blagajnik:.....Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Odborniki: G. J. Stefanič, g. Frank Nemanič, Rev. Jakob Černe.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev",

Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

sil hrup orožja in naj bi došel k naro-dom in njih vladarjem, ki se zdaj vojskujejo in naj bi dosegel pri njih mi-lejše mišljenje. Sv. oče roti glavarje vojskujočih se narodov, naj končno us-tavijo strašno morijo, Bratska je kri, ki se preliva. Z mrlji in z razvalina-mi so posejane najlepše pokrajine Ev-rope. Vi nosite, pravi sv. oče, pred Bogom in pred ljudmi strašno odgo-vornost za mir in za vojsko. Čujte očetovski glas namestnika najvišjega sodnika, ker polagati boste morali rač-un! Naj se ne reče, da bi se ne mo-gel strašen spor poravnati brez sile orožja. Odstrani naj se sklep medse-bojnega uničenja. Pomisli naj se, da narodi ne umirjejo. Če se narodi po-nižujejo in zatirajo, tedaj izporoča ro-odu žalostno dedščino sovraštva in maščevanja. Zakaj naj bi se že zdaj pretehtavala upravičena stremeljenja narodov? Zakaj bi se posredno ali ne-posredno ne pričela izmenjavati mne-nja, da se nupoštevajo kolikor mogoče stremeljenja, da se doseže konec straš-nega boja? Blagoslovljen bodi tisti, ki prvi nudi sovražniku desnico, ker ponudi pametne mirovne pogoje! Va-bimo vse prijatelje miru na svetu, naj nam podajo roko, da se pospeši konec vojske. Naj bi se prej ko mogoče vr-nili narodi s svojimi pobratenci na mirno tekmovalje nazaj, in ko se zo-pet obnovi vladanje pravice, naj bi se odločili, da njih sporov v bodoče ne bo več odločal meč, marveč, da se zaupa-jou pravičnosti in pravici, kar bo najlep-ša in najslavnejša osvojitve. Končno blagoslovlja sv. oče vse tiste, ki tvo-rijo njemu izročeno mistično čedo in prosi Gospoda, naj tiste, ki ne pripa-dajo rimski cerkvi, zveže z njimi z vez-mi popolne ljubezni.

Francoska vlada je dovolila, da se smejo vrniti domov: 1. vse žene in de-klke; 2. možki pod 17 in nad 55 let stari; možki med temi leti, če imajo take napake, da so nesposobni za vsa-ko vojaško službo.

Angleška pusti domov: 1. vse žene in deklke; 2. vse možke pod 17 in nad 51 let stare, tedaj po 4. oktobrom 1897 ali pred 4. oktobrom 1863 rojene; 3. v tej dobi rojene možke le tedaj, če jih angleška vojaška komisija spozna za nesposobne za vojaško službo; 4. zdravniki, kirurgi in duhovniki.

Iz Italije se morejo preko Švice vr-

nit: ženske; možki pod 18 in nad 51 let stari. Izvzeti so častniki izven al-tivnosti.

Rusija je pred kratkim zopet do-volila, da se smejo vrniti: ženske ose-bi brez razlike, možki pod 17 in nad 45 let stari (izvzeti so častniki izven al-tivnosti) možki med 17. in 45. letom, če jih ruska vojaška komisija spozna za nesposobne za vojaško službo ali za zdravniki in duhovniki civilnega stanja. Te določbe veljajo le za one avstrijske državljane, ki so se že ob izbruhu vojne nahajali v Rusiji.

Dvajset vojnih napovedi.

Od začetka svetovne vojske, ki je sedaj stopila v drugo leto, se je iz-ro-silo 20 vojnih napovedi:

28. julija 1914 Avstrija Srbiji.
1. avgusta Nemčija Rusiji.
3. avgusta Nemčija Francoski.
3. avgusta Nemčija Belgiji.
4. avgusta Angleška Nemčiji.
5. avgusta Avstrija Rusiji.
6. avgusta Srbija Nemčiji.
11. avgusta Črnagora Avstriji.
11. avgusta Črnagora Nemčiji.
11. avgusta Francoska Avstriji.
13. avgusta Angleška Avstriji.
23. avgusta Japonska Nemčiji.
25. avgusta Avstrija Japonski.
28. avgusta Avstrija Belgiji.
2. novembra Rusija Turčiji.
5. novembra Francoska Turčiji.
5. novembra Angleška Turčiji.
7. novembra Belgija Turčiji.
7. novembra Srbija Turčiji.
23. maja 1915 Italija Avstriji.

Ker je na strani naših sovražnikov osem držav, bi moralo biti pravzaprav 24 vojnih napovedi. Manjkajo tedaj štiri, in sicer še ni Italija napovedala vojske Nemčiji in Turčiji, nadalje Avstrija in Japonska napovedali voj-sko samo Avstriji in Nemčiji, ne po-tudi Turčiji.

VRNITEV CIVILNIH AVSTRIJ-CEV IZ SOVRAŽNIH DEŽEL.

Francoska vlada je dovolila, da se smejo vrniti domov: 1. vse žene in de-klke; 2. možki pod 17 in nad 55 let stari; možki med temi leti, če imajo take napake, da so nesposobni za vsa-ko vojaško službo.

Angleška pusti domov: 1. vse žene in deklke; 2. vse možke pod 17 in nad 51 let stare, tedaj po 4. oktobrom 1897 ali pred 4. oktobrom 1863 rojene; 3. v tej dobi rojene možke le tedaj, če jih angleška vojaška komisija spozna za nesposobne za vojaško službo; 4. zdravniki, kirurgi in duhovniki.

Iz Italije se morejo preko Švice vr-

nit: ženske; možki pod 18 in nad 51 let stari. Izvzeti so častniki izven al-tivnosti.

Rusija je pred kratkim zopet do-volila, da se smejo vrniti: ženske ose-bi brez razlike, možki pod 17 in nad 45 let stari (izvzeti so častniki izven al-tivnosti) možki med 17. in 45. letom, če jih ruska vojaška komisija spozna za nesposobne za vojaško službo ali za zdravniki in duhovniki civilnega stanja. Te določbe veljajo le za one avstrijske državljane, ki so se že ob izbruhu vojne nahajali v Rusiji.

Dvajset vojnih napovedi.

Od začetka svetovne vojske, ki je sedaj stopila v drugo leto, se je iz-ro-silo 20 vojnih napovedi:

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Sedež: JOLIET, ILL.

Vstanovljena 29. novembra 1914

Lokor. v drž. Ill., 14. maja 1915

V ZVEZDENIH DRŽAVAH

SEVERNE AMERIKE.

Družbino geslo: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.

Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill. Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Castello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljke se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v katerikoli mestu države Illinois s 8. udi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Društva iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.

IZPLAČUJE SMRTNINE \$250.00 ali \$500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto \$100.00;

za popolno izgubo vida na obeh očeh vsoto \$250.00;

za izgubo ene roke nad zastepjem vsoto \$100.00;

za izgubo obeh rok nad zastepjem vsoto \$250.00;

za izgubo ene noge nad členkom vsoto \$100.00;

za izgubo obeh nog nad členki vsoto \$250.00;

za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlani ene roke vsoto \$50.00;

za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00;

za zlomljeno hrbtenico vsoto \$100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsa-
to delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer

se izplača vsota \$50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za

enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, tem-
več razpiše gl. tajnik na vse članice(ice) primeren asesment kadar je treba iz-
plačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in

izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki

jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in

D. S. D. Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.

Član(ice) plačajo sledeči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z

ozirom na vsoto zavarovalnine:

Za \$250.00: Razred. Starost. Asesment. Razred. Starost. Asesment.

1. 16-20 18c 2. 21-25 20c

3. 26-30 23c 4. 31-35 25c

5. 36-40 28c 6. 41-45 32c

7. 46-50 35c 8. 51-55 45c

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

PRI ITALIJANSKIH VOJNIH

UJETNIKIH NA LJUB-

LJANSKEM GRADU.

"N. Fr. Pr." priobčuje naslednje po-

ročilo svojega vojnega dopisnika:

Ljubljana, 25. julija.

Na robu jugozapadnega vojnega pa-

su se je tržaški brzovalnik ustavil v

glavem mestu Kranjske, Ljubljani.

Jedini voz se odne, lesene klopi vseh

voznih razredov zavzamejo častniki in

zopet v velikem številu potujoče civil-

ne osebe, katerih izkaznice se strogo

pregledujejo. Nasproti se pripelje vlak

z lahko ranjenimi in bolnimi, ki so

očividno dobro preskrbljeni in sprav-

ljeni. Čete prihajajo mimo, treni in

nanogovestni material.

Skupina vojnih poročevalcev, ki jo

vodi major Rouland in stotnik Kap-

pus, je na poti iz vzhodne Galicije na

soško fronto ter ima v Ljubljani od-

mor. Malokateri med njimi pozna

kranjsko deželno glavno mesto. Zve-

čer je po ovinkastih cestah in ob vod-

nem bregu čisto tiho, iz vojašnice in

javnih poslopj, ki jih črnorumeni za-

stave Rdečega križa označujejo kot

vojne bolnišnice, gledajo vojniki, ki so

doma iz daljnjih tujih krajev, ranjeni

in bolniki gledajo v karve večernje

kako kažejo visoke številke na čepi-

kah, so to dosluženi rezervisti in naj-

boljši vojaški material. Njihove rja-

vozlenosive uniforme niso veliko trpe-

le. Ranjen ni nihče izmed ujetni-

kov, ki pripadajo seveda različnim

polkom.

Ozka steza vodi navkreber k gradu,

čegar visoka, zamrežena okna kažejo,

da bi beg ne bil lahak, tembolj ker

prebijejo neranjeni ujetniki tu le svojo

petdnevno karanteno. Vrata, ob ka-

terih neprestano stoji glavna straža,

vežejo zunanje dvorišče z zelo obšir-

nim notranjim dvoriščem, po katerem

se čez dan vojni ujetniki, častniki in

moštvo, svobodno gibljejo. Stari ko-

stanji stoje sredi prostora, ki ga obda-

jajo poslopja, in nudijo senco; tu po-

sedajo po klopek častniki, zdravniki in

podčastniki.

Vojnojeti vojniki se drenjajo v sen-

ci ob zidovih. Videti so dobrovoljni

in veseli ter salutirajo našim častni-

kom vodoravno se dotikajoč čepice z

roko. Ob 6. uri zvečer je vzklic, o čem

nje in pisma in želimo, da bi se tako

godilo ujetim častnikom v Italiji.

V dolgih dvoranah kazalnice leže

italijanski vojni ujetniki na slamnicah.

Ob prihodu avstrijskih častnikov sko-

čijo na povelje "Attento" v vrsto in

red, ob klicu "Riposo" preidejo v od-

mor.

V bolniški sobi je posebno snažno

in čisto; maloštevilni naležljivi bolniki

so dobro izolirani. Oskrba je kot voj-

noujetniška, hrana zadostna, četudi se

ne morejo nujiti priljubljene italijan-

ske jedi. Oni ujetniki, ki nasajajo lo-

pate, dobe približek pri hrani. Dva-

najst vojnih ujetnikov nasadi vsak dan

1500 lopat, kar drugače napravi 100

kaznjencev.

Z vtisom, da je zbirališče za italijan-

ske vojne ujetnike jako primerno ure-

jeno, smo zapustili ljubljanski Grad, v

čegar grajski kapeli vise grbi vseh go-

spodarjev gradu od 1. 1270. dalje, tudi

star grb Avstrije, sedanje Istrije.

Na nasprotnem koncu mesta, na za-

padnem robu, leži tivolski grič z lepim

parkom, ki venča ponosito hišo svega

maršala Radeckega. Izpred hiše se

nudi razgled na mesto, Grad in gorske

verige, ki se v večerni zarji jasno od-

ražajo na obzorju in zapirajo širno

ljubljansko ravnino proti zapadu. Od

ondi doni čisto slabotno, a vendar raz-

ločno grmenje topov.

Z BOJIŠČA OB SPODNJI SOČI.

Miško je sporočil dne 20. julija to-le:

Tretji dan imamo tu še pravo peklo.

Od strelcev se zemlja neprenehno tre-

se. Kadar udari ekrazitna granata v

gozd, vrže nekaj borovcev s korenina-

mi vred visoko v zrak. Može in čast-

niki, ki so bili na gališkem bojišču,

pravijo, da kaj tako strašnega, kakor

se tu vidi, tam niso doživeli. Ni sko-

raj več slišati posameznih strelcev, to

je le nepretrgano gromenje in tulje-

nje, ki včasih malo prejenja, pa se

kmalu še silnejše oglasa. Naši ljudje

so dobro kriti in zato vkljub ljutemu

streljanju ni veliko ranjenih, pač pa se

je vsled strašanskih eksplozij že mno-

gim zmešalo. Na živce to ropotanje

silno vpliva. Ni čudno, če ljudje po-

stajajo divji in jih ne more nihče več

držati. Težki kalibri kar tulijo po zra-

ku kakor strašne pošasti. Kdor tega

sam ni slišal in videl, si ne more prav

pomenila, da naši fantje ne smejo

streljati, kar tudi niso. Ko se Italia-

nji potem odpravijo, začne naenkrat

pokati strojna puška, ki so jo skrivno

s nosilnicami prinesli pred naše

jame. Imel sem tudi priložnost govo-

riti z nekim ranjenim Italijanom. Na

vprašanje, kje je bil ranjen, je odgo-

voril: "V roko in nogo. Dobili smo

povelje, naskočiti avstrijske strelske

jake. Ker pa nismo hoteli iti naprej,

streljala je lastna artiljerija od zadaj

na nas."

RAZNOTEROSTI.

Dobro se obnašajo.

Z Ogrskega se piše, da poljska dela

ondi povečini opravljajo ruski ujetniki.

"Kath. Kirchenzeitung" (št. 30) pravi:

"V občinah, ki štejejo dva do tri tisoč

prebivalcev, imajo po 100 in še več

ruskih ujetnikov — delavcev. Ako se

pelješ mimo oddelka mirnih ruskih

delavcev, se ti zdi, kakor da živimo v

najlepšem miru z rusko državo. Če

so skupaj, imajo za nadzorstvo tri ali

štiri črnovojnike, ki imajo dostikrat

ruske puške. Manjše oddelke (20 do

30 mož) pa nadzoruje ruski podčastnik

brez orožja. Kmetje, ki potrebujejo

samo par ujetnikov, jih dobe brez na-

dzorstva, če sami jamčijo zanje. Nikoli

se ne sliši, da bi hotel kdo pobegniti,

četudi so nastanjeni v bližini onih kra-

jev, kjer so hoteli Rusi lani meseca

oktobra in novembra ujeti na Ogr-

sko. Ob nedeljah gredo skupno v cer-

kve; ako se nahaja v kraju grško-kato-

liška cerkev, gredo rajši tja. Ujetniki

se prav lepo obnašajo in so po svoji

pobožnosti in zbranosti pri molitvi za

zgod drugim. Tudi pred jedjo in po

jedi vsakdar molijo; prav tako, preden

začno delati. Vsak ima s seboj kako

podobico ali pa križec. Za podobice,

ki se jim razdele, so prav hvaležni..."

12 sinov ene matere — padlo.

Tirolski list "Meraner Zeitung" piše

o tirolski družini, ki je poslala 12 sinov

na bojne poljane. Stari so bili od 18

do 40 leta. Dva sta padla na Rusko-

Poljskem, trije v Galiciji, dva na ita-

lijanskem bojišču, trije ob Stryju in dva

v Besarabiji. Potrta mati je kljub te-

mu vzklila: "Gospod Jezus! Ti veš,

da sem pripravljena dati še ostalih

šest, samo da bi bila zmaga na naši

strani!"

Zanimiv prizor z ulice v Ljubljani.

Te dni so peljali oddelke italijanskih

vojakov — ujetnikov na ljubljanski

Grad. Ljudje so se ustavljali ter jih

mirno opazovali. Ujetniki so bili vi-

deti zelo radovedni ter so se pridno o-

kropi ozirali. Kar eden izmed njih o-

pazi znanca, ki je bil z njim pred voj-

sko z Italijani uslužben v tovarni T.

Krepko ga nagovori v znanem gori-

škem narečju: "Kaj delaste danes?"...

Največja vojaška bolnišnica v Evropi.

V češkem mestu Pardubice so posta-

vili 331 barak za bolne in ranjene vo-

jake. V vseh lopah je pripravljenih

10,000 postelj.

V "zasluženi" pokoj

je bilo na Francoskem poslanih že 138

generalov in 600 višjih častnikov. Men-

da so se naveličali, da bi hodili v o-

genj po kostanj za nenasitne Angleže.

Kuga v belgijski armadi.

Med vojniki belgijskega kralja se širi

neka kužna bolezen na ušesih; 60 od-

stotkov mož je bolnih.

Italijansko ljudstvo

se hitro izpreminja, o tem pričajo ne-

miri, ki so o njih poročali časopisi za-

četkom avgusta. Čitali smo o demon-

stracijah za mir in proti vojski. V

Rimu, Neapolju, Genovi, Florenci, Bo-

lonji, Turinu in v Milanu so se kljub

policiji in vojaštvu izpremenile de-

monstracije v prave upore. Zapreti so

moral trgovine, ker so se bali, da jih

opleni stradalajoče ljudstvo. V Rimu

stražijo vojniki in policisti kraljevske

palace, zasebna stanovanja ministrov

in veleposlanikov tropsorazuma. Ob

Porti Pia so se pred angleškim posla-

ništvom krvavo stegli demonstranti z

vojaki. Mnogi so nameravali nastopi-

piti proti angleškemu veleposlaniku

Rennel Rodd, ki ga dolže, da je pognal

Italijo v njeno usodo. Ministra Sa-

landra in Sonino moreta priti v urad

le v spremstvu vojakov. Značilno je

pa, da so odpravili vojaško stražo pred

Giuliettijevim stanovanjem. Kdor ima

denar, zapusti Rim. Trdi se, da tvor-

ničarji sami razdirajo v tvornicah, da

preprečijo izdelovanje streliva. Svoj

denar so že naložili v inozemstvu. V

Milanu širijo letake, ki zasmehujejo

Cadorno.

Nemci ujeli 2,000 Francozov.

Berlin, 9. sept. (Čez Lonon.) —

Vrhovno vojno vodstvo je danes obja-

vilo sledeče naznanilo:

"V Argonju so pričeli včeraj vitem-

Ponižani in razžaljeni.

ROMAN V ŠTIRIH DELIH IN Z EPILOGOM.

Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil Vladimir Levstik.

(Dalej.)

"Oče," je izpregovoril žalostno, "zakaj se mi smeješ. Naravnost in odkritosrčno sem prišel k tebi. Ako po tvojem mnenju govorim neumno, pouči me, a ne smeš se nad menoj. In sploh čemu se je tu smejati? Temu, kar je zame sedaj sveto in plemenito? Bodi, naj se motim, naj bo vse to narobe in napaka, naj bom jaz bedak, kakor si me že večkrat imenoval; toda, ako se motim, se motim iz srca in pošteno ter ne izgubljam svoje plemenitosti. Navdušujem se za vzvišene ideje. Bodi, da so napačne, toda njih podlaga je sveta. Saj sem ti povedal, da mi ti in vsi ljudje tvoje vrste niste povedali še ničesar takega, kar bi mi dalo smer in me potegnilo za seboj. Ovrzli jih, povej mi kaj boljšega od njihovih naukov, pa kajdam za teboj; toda ne smeš se mi, ker me tvoj smeh žali!"

Aljoša je govoril te besede nenavadno plemenito in z nekakim močnim naglasom. Nataša ga je sočutno gledala, knez pa je z začudenjem poslušal svojega sina in takoj izpremenil svoj ton.

"Nikakor te nisem hotel žaliti, dragi moj," je odgovoril, "temveč obžalujem te. Pripravljaš se na takšen korak v življenju, pri kakršnem bi bil že čas, da nehaš biti lahkomišen deček. To je moje mnenje. Smejati sem se nehote in te nikakor nisem hotel žaliti."

"Zakaj pa se mi je zadelo tako?" je nadaljeval Aljoša bridko. "Zakaj se mi je zdajno zdelo, da zres name sovražno, s hladnim nasmehom, in ne kakor oče na sina? Zakaj se mi zdi, da bi se jaz na tvojem mestu svojemu sinu ne rogala tako žaljivo, kakor se ti meni. Poslušaj: pomeniva se odkritosrčno, takoj in za vselej, tako da ne bo nikač dvojbe več. In — da povem vso resnico: ko sem prišel tu sem, se mi je zadelo, da se je tudi tukaj nekaj zgodilo; pričakoval sem, da vas najdem v drugačnem razpoloženju. Ali je tako, ali ni? Ako je tako, ali mi morda ni bolje, da vsakdo razodene svoja čustva? Koliko zla se lahko zabrani z odkritosrčnostjo!"

"Kar govori, Aljoša," je rekel knez, "to, kar nam predlagaš, je zelo pametno. Morda bi bili morali takoj začeti s tem," je dodal in se ozrl na Natašo.

"Ne bodi nevoljen nad mojo popolno odkritosrčnostjo," je odgovoril Aljoša. Sam jo hočeš, sam jo iziivaš. Privoli si k moji ženitvi z Natašo; dal si nama to srečo in v ta namen premagal samega sebe. Bil si velikodušen in mi vsi smo cenili tvoje plemenito ravnanje. A zakaj mi zdaj z nekako radostjo neprestano namigavaš, da sem še smešen deček, ki ni goden za moža; in še več, zdi se, da me hočeš osmešiti, pomeniti in nekako začrniti v Natašinih očeh. Vselej ti dobro de, kadarkoli me moreš v čem pokazati od smešne strani; tega nisem zapazil šele zdaj, temveč je že davno. Zdi se, da nama hočeš dokazati naravnost, da je najin zakon smešen in neumest, in da midva nista drug za drugega. Zares, ti menda sam ne veruješ v to, kar nama prorokuješ, temveč zres na to kot na šalo, na zabavno izmislico ali na smešen vaudeville. Saj tega ne izvajam samo iz tvojih današnjih besed. Že v torek zvečer, ko sem se od Nataše vrnil k tebi, sem slišal iz tvojih ust nekoliko čudnih besed, ki so me presenetile in celo žalile. Tedaj v sredo, ko si odhajal, si parkrat namignil na najin sedanj položaj ter se izrazil o nji — ne žaljivo, a vendar ne tako, kakor bi jaz želel slišati od tebe, nekako prelaskotno, brez ljubezni in brez tistega vprašanja do nje. To je težko povedati, a ton je jasen, srce ga sliši. Reci mi, da se motim. Pripravi me in potolaži mene — in njo, kajti tudi njo si razžalil. Uganil sem to ob prvem pogledu ko sem prišel semkaj..."

Aljoša je govoril te besede ognjevit in odločno. Nataša ga je poslušala z nekako svečanostjo in, vsa razburjena in plamenitih lic, je med njegovim govorom parkrat dejala sama zase: "Da, da, tako je." Knez je bil v zadregi.

"Dragi moj," je odgovoril, "gotovo se ne morem spomniti vsega, kar sem govoril s teboj, a zelo čudno je, če si si razlagal moje besede v takem zmislu. Pripravljen sem te potolažiti z vsem, kar mi je mogoče. Ako sem se prej smejal, je tudi to umevno. Povem ti celo, da sem hotel s svojim smehom celo prikriti svoja bridka čustva. Ako pomislim, da hočeš kmalu postati mož, se mi zde take stvari sedaj nevestne, nes pametne in — oprost, — celo smešne. Grajaš me za moj smeh, a povem ti, da si sam vsemu vzrok. Kriv sem tudi jaz, ker sem sam premalo pazil na to v poslednjem času; in zato sem šele nocojšnji večer spoznal, česa si vsega zmožen. Že zdaj trepečem, ako pomislim na tvojo bodočnost z Natalijo Nikolajevno; prenašal sem se; vidim, da prav malo sodita drug k drugemu. Vsaka ljubezen mine, nesoglasje pa ostane za vselej. O tvoji usodi niti ne govorim, a pomisli, ako imaš pošteno namene, da publikaš tudi Natalijo Nikolajevno! Gotovo

jo pogubljaš! Zdi se govoril celo uro o ljubezni do človeštva, o plemenitosti prepričan in o plemenitih ljudeh, s katerimi si se seznanil; toda vprašaj Ivana Petroviča, kaj sem mu rekel prej, ko sva prišla v četrto nadstropje po teh ostudnih stopnicah in obstala tu pred vrati, zahvaljujoč se Bogu za rešitev življenja in nog. Ali veš, kaj mi je nehote prišlo na um? Začudil sem se, kako si mogel pri toliki ljubezni do Natalije Nikolajevne trpeti, da biva v takem stanovanju! Kako da se ti ni zadelo, da ako nimaš sredstev in zmožnosti, da bi izpolnjeval svoje dolžnosti, tudi nimaš pravice biti mož, in nimaš pravice, jemati nase kakoršnokoli obveznost. Ljubezen sama je premalo; ljubezen se dokazuje z dejanji, in če ti misliš: čeprav trpiš z menoj, samo da živiš z menoj! to vendar ni človeško, ni plemenito! Govoriti o vsečloveški ljubezni, navduševati se za obče človeška vprašanja obenem pa grešiti zoper ljubezen in tega ne opaziti, — to je nerazumljivo! Ne prekinjajte me, Natalija Nikolajevna, dajte mi končati; prebriskoj mi je, naj govorim o kraja. Rekel si, Aljoša, da si se ti dni navduševal za vse, kar je plemenito, lepo in pošteno, in grajal me, da v naši družbi ne vlada takšno stremiljenje, temveč edino le suhoparni razum. Pogledj: hrepeneti po tem, kar je vzvišeno in lepo, in po tem, kar se je zgodilo torej, štiri dni zanemarjati njo, ki bi ti morala biti menda vendar dražja od vsega na svetu! Priznal si celo, da si se prepričal s Katarino Fedorovno, češ, da je Natalija Nikolajevna tako velikodušna in te tako ljubi, da ti bo odpustila tvoje ravnanje. Toda kakšno pravico imaš, računati na to odpuščanje in predlagati stavo o tem? Ali mar nisi niti enkrat pomislil na to, koliko muk, koliko bridkih misli, koliko sumov in dvomov si te dni povzročil Nataliji Nikolajevni? Mar si imel zato, ker si se tam navdušil za neke nove ideje, pravico, zanemarjati svoje najprvo dolžnost? Odpustite Nataliji Nikolajevna, da sem prelomil dano obljubo. A zdaj gre za stvar, ki je resnejša od te obljube, to veste sami... Ali veš, Aljoša, da sem našel Natalijo Nikolajevno v takem trpljenju, da si lahko mislim, v kakšen pekli si ji izpremenil te štiri dni, ki bi morali biti obratno najlepši dnevi njenega življenja? Takšno ravnanje na eni in besede, besede in besede na drugi strani — ali nimam prav? In ti me moreš spriti tega obtoževati, ko si sam najbolj kriv?"

Knez je končal. Navdušil se je bil nad svojimi lepimi besedami in ni nam mogel prikriti tega svojega zmagozlasja. Ko je Aljoša slišal o Natašinem trpljenju, se je z bolečo muko ozrl nanjo; toda Nataša se je bila že odločila. "Nikar ne žaluj, Aljoša," je dejala, "drugi so več zakrivali, nego ti. Sedi in poslušaj, kaj bom jaz povedala tvojemu očetu. Čas je, da končamo!"

"Izrazite se, Natalija Nikolajevna," se je ozglasil knez, "nujno vas prosim. Že dve uri poslušam o tem zagonetke. To je neznosno in priznati moram, da nisem pričakoval takšnega sprejema." "Morebiti, ker ste nas hoteli očarati z besedami, tako da bi niti ne zapazili vaših tajnih nakan. Kaj naj se vam izražam! Vi veste vse in razumete vse; Aljoša ima prav. Vaša edina želja je ta, da naju ločite. Naprej že, skoro na pamet ste vedeli vse, kar se zgodi tukaj po tistem večeru, od torika dalje; in ste preračunili vse, kakor na prste. Povedala sem vam že, da vam ni resno niti do mene niti do ženitve, ki ste jo zavozljali. Salite se z nama, igrate se in veste, kje je vaš cilj. Vaša igra je gotova. Prav je imel Aljoša, ko vam je očital, da vam je vse to le — vaudeville. Vi bi se morali nasprotno radovati, ne pa grajati Aljošo, ker je nevede izpolnil vse, česar ste pričakovali od njega, in morebiti še bolj." Okamenel sem od prepričanja. Slutil sem, da pride nocoj do kakšne katastrofe, toda prerazka odkritosrčnost Nataše in neprikrita prezirljivost njenih besed je zbujała moje skrajno začudenje. Torej zares nekaj ve, sem si mislil, in se je brez odloga odločila k razdoru. Morda je celo z nestrpnostjo čakala kneza, da mu mahoma pove vse v obraz. Knez je bil nekoliko obledel; obraz Aljoše pa je izražal navišen strah in mučno pričakovanje.

"Zapomnite si, česa ste me ravnokar obdolžili, in vsaj nekoliko premislite svoje besede!" je vzkliknil knez. "Jaz jih ne razumem..." "Ah! Torej nečete razumeti, ako se vam pove na kratko," je rekla Nataša. "Celo on, celo Aljoša vas je razumel tako, kakor jaz, dasi ravno se nisva dogovarjala, ko se niti videla nisva. Tudi njemu se je zadelo, da igrate z nama nevredno in razžalljivo igro, njemu, ki vas ljubi in spoštuje kakor božanstvo. Ni se vam zdelo potrebno, da bi bili previdnejši in bolj premeteni nasproti njemu; računali ste na to, da vas ne bo spoznal. Toda on ima rahločutno, nežno in dovzetno srce, in vaše besede, vas ton, kakor pravi, je ostal v njegovem srcu..." "Ničesar, ničesar ne razumem," je ponovil knez, obračaje se k meni navi-

dežno z nenavadnim presenečenjem, kakor bi me klical za pričo. Bil je razdražen in razvnet. "Sumoljubni in vznemirjeni ste," je nadaljeval, obračaje se k nji. "Vi ste pač ljubosumni na Katarino Fedorovno in zato pripravljani, da obdolžite ves svet in mene pred vsemi. 'Dovolite, da vam povem vse: to nudi čudno sliko vašega značaja... Takšnih prizorov nisem navajen in niti trenutka ne bi ostal tukaj po tem, kar se je zgodilo, če ne bi bilo interesov mojega sina... Se vedno čakam, da mi blagovolite pojasniti!'"

"Torej ostanete trdovratni in vam par besed ne zadostuje, čeravno veste vse to naizust? Torej hočete na vsak način, da vam povem vse naravnost?" "To je moja edina želja."

"Dobro, poslušajte!" je vzkliknila Nataša in oči so se ji zaskrile od srda, "vse vam povem, vse!"

TRETEJE POGAVLJE.

Vstala je in začela govoriti stoji, ne da bi se v svoji razburjenosti tega zavdela. Knez jo je pazno poslušal in tudi vstal s svojega sedišča. Celi prizor je postal nekako svečan.

"Spomnite se sami, kaj ste govorili v torek," je izpregovorila Nataša. Rekli ste, da vam je treba denarja, gladkih cest in odličnega mesta med svetom, — ali se še spominjate?"

"Spominjam se."

"In zato, da dosežete ta denar in vse te uspehe, ki so se vam hoteli izmuzniti iz rok, ste se ravno pripeljali semkaj, v torek, in si izmislili to snubitev, misleč, da vam ta burka vrne to, kar je bilo napol izgubljeno."

"Nataša," sem vzkliknil, "pomisli, kaj govoriš!"

"Burka!" je ponovil knez z izrazom kruto žaljene časti. "Aljoša je sedel ves potrt od gorja in strmel na ta prizor, ki ga do malega sploh ni razumel."

"Da, da, ne brani mi; prisegla sem, da povem vse," je nadaljevala razdražena Nataša. "Sami se spominjate, da vas Aljoša ni ubogal. Celega pol leta ste si prizadevali, da ga odtrgate od mene. Ni se vam udal. In naenkrat je prišel za vas trenutek, ko že ni bilo več časa čakati. Da ste ga pustili, bi bili ob hevesto in denar, pred vsem — ob denar, ob tri milijone dote. Prestojalo vam je samo še to, da Aljoša vzljubi njo, ki ste mu jo bili namenili; mislili ste, če vzljubi njo, da morda mene zapusti..."

"Nataša, Nataša!" je bolnostno vzkliknil Aljoša, kaj govoriš!"

"In tako ste storili," je nadaljevala Nataša, ne oziraje se na Aljošin vzklik "toda tudi tu ste naleteli na prejšnjo zapreko: jaz sem vam bila napotil. Z upanjem vas je moglo navdati edino to, da ste kot izkušen in premeten mož morebiti že takrat opazili, kako Aljoši njegova prejšnja ljubezen včasih že nekako preseda. Nehote ste morali videti, kako me začneja zanemarjati in se dolgočasiti, kako ga po pet dni ni k meni. Mislili ste, da se me popolnoma naveliča in me zavrže; naenkrat pa vas v torek preseneti Aljošino odločno ravnanje. Kaj ste hoteli!"

"Dovolite," je vzkliknil knez, "nasprotno, to dejstvo..."

"Pravim," ga je trdovratno prekinila Nataša, "da ste se vprašali tisti večer: 'Kaj mi je zdaj storiti?' — in ste mu sklenili dovoliti ženitev z menoj, ne zares, temveč le tako, z besedami, samo da ga pomirite. Rok sva dala, ste mislili, se da odlagati, kolikor časa vam bo drago; medtem pa se je nova ljubezen začela, in vi je niste prezeli. In ta začetek nove ljubezni je bil podlaga vsem vašim načrtom."

"Romani, romani," je rekel knez polglasno, kakor sam zase, "samota, sanjarija in čitanje romanov!"

"Da, ta nova ljubezen je bila podlaga vseh vaših načrtov," je ponovila Nataša, ki ni slišala kneževih besed in se ni brigala zanje, dočim je njena mirzlična razvnetost narasčala od besede do besede. "In kako ugoden razvoj se je obetal tej novi ljubezni, ki se je začela že tedaj, ko Aljoša še ni poznal vse popolnosti tega dekleta! V tistem trenutku v torek zvečer, ko je razodel tej deklici, da je ne more ljubiti, ker mu brani dolžnost in druga ljubezen, pokaže ona pred njim toliko plemenitost, toliko sočutja do njega in do svoje tekmovalke in toliko iskrenega odpuščanja, da je izprevidel šele tistokrat, kako krasna je, dasi je že prej veroval v njeno krasoto! Tudi meni je govoril samo o nji, ko me je takrat obiskal, tako silno ga je bila prevzela. Da, in že drugi dan je začel neutolažljivo potrebo, da zopet vidi to krasno bitje, vsaj zgolj iz hvaležnosti. In zakaj se ne bi peljal k nji? O nja, prejšnja, vendar več ne trpi, njena usoda je odločena, nji daruje vse življenje, zakaj ne bi s to užival trenotkov. In kakšna nehvaležnica bi bila ta Nataša, ako bi bila ljubosumna sprito tega! In tako izgubi Nataša mesto minute neopazno celi dan in še drugi in tretji... Medtem pa se kaže ona druga pred njim v popolnoma nepričakovani, novi luči; tako plemenita je, entuziastka in obenem tako navno de, v čemer si je z njim tako podobna. Drug drugemu prisegata prijateljstvo in pobratimstvo in se nočeta ločiti vse svoje življenje." "V kakšnih petih ali šestih urah razgovora" se vsa njegova duša odpre novim čustvom in njegovo srce se vda do dna svoje globine. Naposled, tako si mislite, pride čas, ko bo primerjal prejšnjo ljubezen s svojimi novimi, svežimi vtiski: tam je vse znano in vsakdanje, tako resno in ljubosumno, tam je karanje in plakanje

(Nadaljevanje na 7. strani.)

POŠLJITE NAM EN PAPIRNAT DOLAR

in prejeli boste po ekspresu eno steklenico HAMILTON CLUB PURE WHISKY (one full quart) in eno quart finega SOMA PORT WINE. Obe steklenici odlojno v ločen zaboji — le za en sam papirnat dolar. Pošljite C. F. ZARUBA & CO., 318 Third Ave., Pittsburg, Pa.

The Will County National Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.

HENRY WEBER, kašir.

Frank Lopartz

400 Ohio Street JOLIET

STARA GOSTILNA

NAJBOLJŠA POSTREŽBA.

W. J. BRADY

ADVOKAT.

Posojuje denar in prodaja posestva.

Orpheum Theatre Building.

JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH
N. W. Phone 348
Slovenska Gostilna:
vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.
915 N. Scott St., Joliet, Ill.

WERDEN BUCK

Oba telefona 215.

511-13 Webster Street, JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši cement, apno, suho, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOK.

Chicago Phone 225.

Oscar J. Stephen
Soba 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi požar. Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdaje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja. Govori nemško in angleško.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschmum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cedrne stebre, desle in šingline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglašaj se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES I NCLINTON STS.

Geo. Svetlecich

PRVI SALUN ONKRAJ MOSTA

Chicago Telephone 3868.

107 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

DOBRODOŠLI!

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOV + "BELLADONNA" OBLIŽI

REVMAZEM, ROMATI, Bolesti v kolenih, Bolesti v ramenih, Bolesti v prsih, Bolesti v hrbtu, Bolesti v nogah, Bolesti v rokah, Bolesti v glavi, Bolesti v srcu, Bolesti v jetrih, Bolesti v ledvenici, Bolesti v žolcu, Bolesti v želodcu, Bolesti v črevesju, Bolesti v mehurju, Bolesti v maternici, Bolesti v jajcih, Bolesti v testisih, Bolesti v prostati, Bolesti v semenski žlezi, Bolesti v sili, Bolesti v mehurju, Bolesti v jetrih, Bolesti v ledvenici, Bolesti v žolcu, Bolesti v želodcu, Bolesti v črevesju, Bolesti v mehurju, Bolesti v maternici, Bolesti v jajcih, Bolesti v testisih, Bolesti v prostati, Bolesti v semenski žlezi.

Navadna pomota.

Na tisoče ameriškega naroda trpi na črevesnih boleznih. Najnavadnejša je med njimi zabasanost z njenimi komplikacijami. Večina teh trpinov pa napravi isto pomoto, to je rabijo pilule in razna izčiščevalna zdravila, ne da bi poizvedovali, ali so ta zdravila nevarna ali ne. Vsako hudo izčiščevalno sredstvo, ki pušča telo slabotno ali pa vodi do navade stalnega zastrupljanja, je nevarno. Ako trpite na zabasanosti ali na kateri njenih posledic, rabite sredstvo, ki vam ne bo samo pomagalo ampak obenem tudi ojačilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo je

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

Izdelano iz rudečega vina in zdravilnih zelišč, ter ima namen, da odpomore pri:

ZABASANOSTI, NJENIH POSLEDICAH, NEPREBAVI, NAPIHNJENOSTI, BOLEČINAH V DROBU, ŽELOČNIH BOLEZNIM, NERVOZNOSTI, OSLEBELOSTI.

Njegov učinek je zelo dober v boleznih, ki jih povzroča zabasanost in njene komplikacije. Zaraditega naj bi se rabilo v prvih znakih nerednosti v prebavnih organih.

V VSEH LEKARNAH

CENA \$1.00.

Ako vas mučijo revmatične ali nevralgične bolečine, poskušajte Trinerjev liniment. Dal vam bo hitro pomoč. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

JOSEPH TRINER, IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Učite svojo deco slovensko moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštnino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljene pomoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmerno. — Ženske slušaje oskrbuje soproga, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

8749 COMMERCIAL AVE.

SOUTH CHICAGO, ILL.

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA
kakor Delaware, Catawaba, Iwes, i Konkord prodaja
Josip Svete

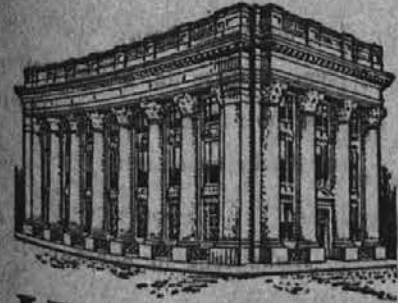
1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

Conkord rudeče vino 60c galona
Catawba belo vino 80c galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjših naročilih cena po dogovoru.

Pri vseh teh cenah je Vojni Davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav,
Pošne Hranilnice
in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložten denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP
proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga pijete tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni/Chl. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

PONIŽANI IN RAZŽALJENI.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

doma... In še takrat, kadar se začne z njim šaliti in igrati, se ne igra kakor z vrstnikom, temveč z otrokom. Glavna pa je to, da je vse tako davno in že znano...

Krčevito je zaihtela; a dasi ravno so jo dušile solze, vendar se je še za kratke čase premagala.

"In kaj potem? Vse drugo je naloženo časa; svadba z Natašo se ni naznala za takoj, časa je mnogo in vse se bo izpremenilo. Vrh tega vaše besede, vaši namigljaji, vaše razlaganje in vaše lepe besede... Tudi obrekovalje je dobro za to nezno Natašo; postaviti jo more v tako neugodno luč in — kako se vse to konča — to se ne ve, a zmaga je gotova! Aljoša! Odpusti mi, duša moja! Ne govori, da ne razumem tvoje ljubezni in da jo premalo cenim. Vem, da me ljubiš tudi zdaj in morda v tem trenutku nisi ne razumeš mojih pritožb. Vem, da je bilo zlo od mene, da sem zdaj povedala vse, kar mi je stiskalo srce. A kaj naj storim, če pa vse to vem in te ljubim vedno bolj in bolj, — ah, tako — brezumno!"

Zakrila si je obraz z rokami, zgrudila se na stol in zaihtela kakor dete. Aljoša je vzkliknil in planil k nji; on ni mogel videti njenih solz, ne da bi se sam razjokal.

Njeno ihtenje je bilo knezu menda zelo dobrodošlo: vso razburjenost Nataše, ki jo je vladala v teku tega dogodka govora, vse rezkosti njenih napadov proti njemu, od katerih se je že iz zgolj spodobnosti moral čutiti žaljenega, vse to je mogel zdaj zvrniti na izbruh brezumne ljubosumnosti, na razžaljeno ljubezen in celo bolezen. Spodobilo se je celo, da ji pokaže svoje sočutje...

"Pomirite se, potolažite se, Natalija Nikolajevna," jo je tolažil knez, "vse to je le razkačenost, sanjarija in posledica samotnega življenja... Bili ste tako razdraženi nad njegovim lahkomišelnim ravnanjem... A vseeno, to je zgolj njegova lahkomišelnost. Glavna dejstva, ki ste ga omenili sami, namreč dogodek v tork zvečer, bi vam moral pričati pred vsem o njegovi brezmejni vdanosti do vas ne pa narobe, kakor ste si mislili vi..."

"O ne govorite, ne mučite me vsaj zdaj!" ga je prekinila Nataša, bridko plakaje. "Srce mi je že davno pravilo, že davno! Mar mislite, da ne vem, da je vsa njegova prejšnja ljubezen minila? Tu v tej sobi, sama — ko me je zapuščal — in pozabljaj — sem vse to preživela — in vse premislila... Kaj sem hotela storiti... Ne dolžim te, Aljoša... Zakaj me varate? Ali mislite, da se sama nisem poizkušala varati? O kolikrat, kolikrat! Ali nisem pazila na sleherni zvok njegovega glasu? Ali se nisem naučila brati na njegovem obrazu in v njegovih očeh? Vse, vse je poginilo, vse, je pokopano... O jaz nesrečnica!"

Aljoša je plakal pred njo na kolnih.

"Da, da, to je moja krivda! Vse je moj greh!" je ponavljal ihtec.

"Ne, ne obtožuj se, Aljoša, — tu so drugi, — najini sovražniki. To so oni — oni!"

"Toda zdaj mi že vendar enkrat dovolite," je izpregovoril knez nekoliko nestrno, "— na kakšni podlagi pripisujete meni vse te — zločine? Saj je to vendarle samo nedokazano ugičanje..."

"Dokazov hočete!" je vzkliknila Nataša in burno skočila kvisku. Vi, dokazov, vi zavratni človek! Vi sploh niste mogli ravnati drugače, ko ste prišli tu sem s svojo ponudbo. Mirali ste pomiriti svojega sina in potolažili njegovo slabo vest, da bi se tem svobodneje in mirneje vsega posvetil Katji; sicer bi se vedno spominjal mene in bi se vam upiral, vi pa ste čakanja že sili. Kaj, ali to mar ni resnica?"

"Priznavam," je odgovoril knez s sarkastičnim nasmehom, "ako bi vas hotel prevarati bi bil v resnici tako računal; zelo ste — ostroumni, toda to je treba dokazati in šele potem žaliti ljudi s takšnimi očitaji."

"Dokazati! In vse vaše vedenje, ko ste ga odbijali od mene? Kdor uči svojega sina igrati se s takšnimi dolžnostmi in jih zanemarjati, ga zapeljuje! Kaj ste prej govorili o stopnicah in o slabem stanovanju? Ali mu niste vi odtgnili dohodka, ki ste ga mu prej dajali, da naju s pomanjkanjem in lakoto primorata k ločitvi. Vaša krivda je oboje, stanovanje in stopnice, vi pa ga zdaj grajate za to, vi dvoličnej! In odkod ste dobili takrat, tisti večer, nenadoma takšno navdušenje in take nove, tuje vam nazore? In kako da sem vam postala naenkrat tako potrebna? Te štiri dni sem hodila tukaj semintja; vse sem premislila, vse pretehtala, vsako vašo besedo in izraz vašega obličja, ter se prepričala, da je bilo vse narejeno, burka, komedija, poniževalna, grda in nevredna komedija! Saj vas poznam, že dolgo vas poznam! Vselej, kadar se je Aljoša pripeljal od vas, sem mu na licu čitala vse, kar ste z njim govorili in s čimer ste ga navdajali, vse vaše vplive nani sem proučila! Ne, vi me ne prevarate! Morda imate še kakšne račune, morda zdaj nisem zdelala tega, kar je poglavitno; a vseeno! Varali ste me, to je prva stvar! To sem vam morala povedati naravnost in obraz!"

"Samo to? To so vsi dokazi? Pomislite vendar, vi razkačena ženska! S svojo ponudbo v tork zvečer sem se preveč zavezal. To bi bilo prelahko misleno od mene..."

"S čim, s čim ste se zavezali? Kaj pomeni v vaših očeh to, če goljufate mene? Kaj je žalitev prizadejana dekletu! Saj je to deklet samo nesrečna begunka, zavržena od očeta, brez zaščite, ženska, ki se je omadeževala, razuzdanka! Ali je vredno, da bi ji prizanašali, ako vam more ta burka prinesti sploh kakšno, četudi majčko-korist!"

"Pomislite, Natalija Nikolajevna, v kak položaj se stavite sami! Na vsak način hočete podreti, da je bila žalitev na moji strani. To razžaljenje pa je vendar tako usodno in ponižujoče, da niti tega ne razumem, kako je mogoče misliti nanj, še manj pa, kako more človek vstajati pri njem. Človek mora biti že preveč priučen vsemu, da tako lahko dopusti kaj takega, oprostite mi. Pravico imam, grajati vas, ker vzdigujete sina proti meni: ako se zdaj ni dvignil proti meni za vas, je njegovo srce proti meni..."

"Ne, oče, ne!" je vzkliknil Aljoša. "Ako se nisem dvignil proti tebi, se nisem zato, ker verujem, da je nisi žalil, in ker sploh ne verjamem, da bi bilo mogoče, žaliti tako!"

"Slišite?" je vzkliknil knez. "Nataša, vsega sem kriv jaz, njega ne dolži. To je grešno in strašno!"

"Ali sliši, Vanja? Že je proti meni!" je viknila Nataša.

"Dovolj!" je dejal knez. "Končajmo ta težki prizor. Ta slepi in besni izbruh ljubosumnosti izven vsake meje kaže vaš značaj v luči, ki je zame popolnoma nova. Posvarjen sem. Prenaglili smo se, zares smo se prenaglili. Vi niti ne čutite, kako ste me užalili; vam to ni nič. Prenaglili smo se, — prenaglili, — seveda, dana beseda mi mora biti sveta, toda — oče sem in želim svojemu sinu srečo..."

"Odpovedujete se svoji besedi," je vzkliknila Nataša vsa iz sebe. "Razveselili ste se prilike! A vedite, da sem ga jaz sama že pred dvema dnevoma sklenila odvezati besede, in da zdaj to potrjujem vprico vseh. Odpovedujem se!"

"To se pravi, vi hočete morebiti zbuditi v njem ves prejšnji nemir in čut dolžnosti, da ga na ta način zopet po starem priklenete nase. To se strinja z vašo teorijo, zato ravno pravim; toda dovolj bodi! Čas naj odloči. Čačal bom mirnejšega trenutka, da se pomenim z vami. Nadejam se, da ne prekinjate najinih odnošajev enkrat za vselej. Nadejam se tudi, da se me naučite bolj ceniti. Hotel sem vam še danes razložiti svoj načrt glede vaše rodbine, iz katerega bi razvideli — a dovolj! Ivan Petrovič!" je nadaljeval in stopil k meni, "zdaj mi bo mileje, nego kdaj prej, seznaniti se z vami bliže, da ne govorim o svoji davni želji. Upam, da me razumete. Te dni vaš obiščem; saj dovolite?"

Poklonil sem se. Meni samemu se je zadelo, da se zdaj ne morem več izogniti njegovemu znanju. Stisnil mi je roko, molče se poklonil Nataši in odšel z izrazom razžaljene časti.

ČETRTO POGLAVJE.

Nekoliko minut mi vsi nismo izpregovorili besede. Nataša je sedela zamisljena, žalostna in pobita. Zrla je naravnost pred sebe, a ni videla ničesar; kakor okamenela je držala Aljošino roko v svoji. Ta je tiho objokoval svoje gorje in jo poredkoma pogledoval s plaho radovednostjo.

Naposled jo je začel boječe tolažiti, prositi jo, naj ne bo huda, in obtoževati samega sebe. Videti je bilo, kako želi opravičiti očeta, kar je bila njegova največja želja. Večkrat je izpregovarjal o tem, a si ni upal jasno povedati, ker se je bal, da ne bi vnovič zbudil Natašinega srda. Prisegel ji je večno, neizpremenljivo ljubezen in se goreče opravičeval za svoje prijateljsko do Katje; neprehoma je ponavljal, da ljubi Katjo samo kot sestro, kot miho, dobro sestro, ki je ne more popolnoma zapustiti, kar bi bilo zelo kruto in sirovo od njega. Venomer je zatrjeval, da, kadar Nataša spozna Katjo, bosta takoj postali prijateljici in se nikdar ne bosta hoteli ločiti, in takrat ne bo nobenih pomislekov več. Ta misel mu je bila posebno po godu. Reče se ni prav nič lagal. On ni razumel Natašine bojazni in niti tega ne docela, kar je Nataša prej govorila nje govemu očetu. Razumel je samo to, da sta se sprla, in to mu je pred vsem kakor kamen ležalo na srcu.

"Ali mi zameriš zaradi očeta?" je vprašala Nataša.

"Ali ti morem zameriti," je odgovoril bridko, "ko sem sam vzrok vsega in sam vsega kriv? Jaz sem te pripravil v tolik srd, in ti si v tem srdu obdolžila njega, ker si hotela mene opravičiti: vedno me opravičuješ, toda jaz nisem vreden tega. Treba je bilo najti krivca, in ti si mislila, da je on. Toda on zares ni kriv!" je vzkliknil Aljoša, navdušujoč se. "In, ali je s tem namenom prišel k tebi? Ali je tega pričakoval?"

Ko pa je videl, da ga Nataša žalostno in grajujoče gleda, je takoj uplaval.

"Saj ne bom, ne bom; odpusti," je dejal. "Jaz sem vsega kriv!"

"Da, Aljoša," je nadaljevala ona s težkim čustvom. "Zdaj je šel on mimo naju in nama skilil ves najin mir, za vse življenje. Vedno si veroval vame bolj nego v vse druge, on pa je zdaj našel v tvoje srce sum in nezaupnost do mene; ti me dolžiš — vzel mi je polovico tvojeja srca. Črna mačka je bežala mimo med teboj in med menoj."

"Ne govori tako, Nataša. Zakaj praviš: črna mačka?"

Užalil se je nad izrazom. "Z neiskreno dobroto in lažljivo velikodušnostjo te je pritegnil nase," je nadaljevala Nataša, "in zdaj te bo vedno bolj podpihoval proti meni."

"Prisegam ti, da ne!" je vzkliknil Aljoša se ognjevitje. "Razdražen je bil, ko je dejal, d asmo se 'prenaglili'; — sama boš videla, da se bo kmalu potolažil, jutri že. In če se je tako razsrdil, da zares ne bo hotel najinega zakona, potem ti prisegam, da ga ne bom ubogal. Morda bom pa le imel dovolj moči za to..."

"In veš, kdo nama bo pomagal?" je vzkliknil nenadoma, poln navdušenja nad novo mislijo. "Katja nama bo pomagala! In videla boš, kakšno krasno bitje je to. Videla boš, če res želi biti tvoja tekmovalka in me odtrgati od tebe! In kako krivična si bila prej, ko si govorila, da sem jaz izmed tistih, katerih ljubezen lahko ugasne že drugi dan po poroki! Kako bridko mi je bilo to slišati! Ne, nisem tak, in ako sem pogostoma zahajal h Katji..."

"Dovolj, Aljoša, obiskuj jo, kolikor hočeš. Tega prej nisem mislila s svojimi besedami. Nisi me popolnoma razumel! Bodi srečen, s komer hočeš. Več, nego mi more tvoje srce dati, ne smem zahtevati od njega..."

Vstopila je Mavra.

"No, ali naj prinesem čaj, ali ne? To ni šala, da vre samovar dve uri; enajst je zdaj."

Vprašala je osorno in srdito; videti je bilo, da je zelo slabe volje in se jezi na Natašo. Vse te dni od torka dalje je bila namreč tako navdušena, ker se njena gospodična, katero je zelo ljubila, moži, da je raznesla to že po celi hiši in okoli, v prodajalnici in pri hišniku. Hvalila se je in s ponosom pripovedovala, da se je knez sam, general, odlični in strašno premožen človek, pripeljal prosit privoljenja njene gospodične, kar je slišala ona, Mavra, na svoja lastna ušesa; zdaj pa se je naenkrat vse razbilo. Knez se je odpeljal srdit, čaja niso zahtevali, in kriva je bila vsega tega seveda gospodična. Mavra je slišala, kako je nespoštljivo govorila z njim.

"No — pa ga daj," je odgovorila Nataša.

"No, in prigrizek naj prinesem, ali kaj?"

"Še prigrizek."

Nataša je bila v zadregi. "Pripravljale sta in pripravljale na vse kriplje že od včerajšnjega dne," je nadaljevala Mavra. "Na Nevsko cesto sem tekla po vino, zdaj pa..."

Odšla je in srdito zaloputnila vrata. Nataša je zardela in me nekako čudno pogledala.

Med tem smo dobili čaj in prigrizek; bila je divjačina in nekakšna riba ter dve buteljki izvrstnega vina od Elizjeve. "Zakaj je bilo pač vse to pripravljeno?" sem si mislil.

"Vidiš, Vanja, kakšna sem," je dejala Nataša in stopila k mizi, zmedena celo v moji navzočnosti. "Šlutila sem, da se vsa ta današnja stvar konča tako, kakor se je končala, a vseeno sem mislila, da se morda tudi ne konča tako, da se vsi moji sumi pokažejo kot krivični in — za vsak slučaj sem pripravila prigrizek. Za slučaj, sem si mislila, da se zagovorimo in zasedimo..."

Uboga Nataša je pri teh besedah zardela kakor plamen. Aljoše se je lotila navdušenost.

"Vidiš, Nataša!" je vzkliknil. "Sama sebi nisi verjela, še pred dvema urama nisi verjela svojim dvomom! Ne, to je treba vse popraviti; jaz, ki sem kriv in vzrok vsega tega, popravim vse. Nataša, dovolj mi, da takoj odidem k očetu. Govoriti moram z njim, ker je ogorčen in razžaljen, da ga potolažim in mu povem vse, vse, in samo v svojem, samo v svojem imenu; tebe ne bom zapletal v to. In vse bom popravil... Ne bodi huda, ker tako hrepenim k njemu in te hočem zapustiti. Nič hudega ni, samo žal mi ga je; opravičil se bo pred teboj, bidela boš..."

Jutri zarana pridem k tebi in ostanem cel dan pri tebi, ne da bi šel h Katji."

Nataša ga ni ustavljala; še sama mu je svetovala, naj se pelje. Silno se je bala, da ne bi Aljoša zdaj nalašč, po sili presedel pri nji celih dni in se je naveličal. Hotel je že oditi, nenadoma pa je stopil k nji, prijel jo za obe roke in sedel poleg nje. Zrl je nanjo z neizrekljivo nežnostjo.

"Nataša, duša moja, angelj moj, ne srdi se name; nikoli se ne bova prepričala! In to mi obljubi, da boš vselej in v vsem ti zaupala meni, jaz pa tebi. Tole ti bom zdaj povedala, angelj moj: Nekoč sva bila sprta; zakaj, ne vem, a jaz sem bil kriv. Drug z drugim nisva govorila. Prvi nisem maral prosi oprostčenja, a bil sem silno žalosten. Hodil sem po mestu, naslanjal se vsepovsod, posecal prijatelje, v srcu pa mi je bilo tako težko, težko... In takrat mi je prišlo na um: kaj bi bilo, ako bi ti zdajle zbolela in umrla. In ko me je obšla ta misel, me je naenkrat obvladala tolik obup, kakor da sem te zares izgubil na vse večne čase. Vedno bolj težke in grozne so postajale moje misli, dokler si nisem polagoma začel predstavljati, da sem prišel na tvoj grob, se brezumno nanj vrgel in ga objel ter se potopil v bolečino. Predstavljal sem si, kako bi poljubljal to gomilo, klical te iz nje vsaj za trenutek in prosil Boga za čudež, da bi se vsaj za trenutek prikazala pred menoj; zadelo se mi je, kako bi planil k tebi v objem, stisnil se k tebi, poljubljal te in menda umrl od blaženosti, ako bi te mogel vsaj za trenutek še

"Ne govori tako, Nataša. Zakaj praviš: črna mačka?"

Užalil se je nad izrazom. "Z neiskreno dobroto in lažljivo velikodušnostjo te je pritegnil nase," je nadaljevala Nataša, "in zdaj te bo vedno bolj podpihoval proti meni."

"Prisegam ti, da ne!" je vzkliknil Aljoša se ognjevitje. "Razdražen je bil, ko je dejal, d asmo se 'prenaglili'; — sama boš videla, da se bo kmalu potolažil, jutri že. In če se je tako razsrdil, da zares ne bo hotel najinega zakona, potem ti prisegam, da ga ne bom ubogal. Morda bom pa le imel dovolj moči za to..."

"In veš, kdo nama bo pomagal?" je vzkliknil nenadoma, poln navdušenja nad novo mislijo. "Katja nama bo pomagala! In videla boš, kakšno krasno bitje je to. Videla boš, če res želi biti tvoja tekmovalka in me odtrgati od tebe! In kako krivična si bila prej, ko si govorila, da sem jaz izmed tistih, katerih ljubezen lahko ugasne že drugi dan po poroki! Kako bridko mi je bilo to slišati! Ne, nisem tak, in ako sem pogostoma zahajal h Katji..."

"Dovolj, Aljoša, obiskuj jo, kolikor hočeš. Tega prej nisem mislila s svojimi besedami. Nisi me popolnoma razumel! Bodi srečen, s komer hočeš. Več, nego mi more tvoje srce dati, ne smem zahtevati od njega..."

Vstopila je Mavra.

"No, ali naj prinesem čaj, ali ne? To ni šala, da vre samovar dve uri; enajst je zdaj."

Vprašala je osorno in srdito; videti je bilo, da je zelo slabe volje in se jezi na Natašo. Vse te dni od torka dalje je bila namreč tako navdušena, ker se njena gospodična, katero je zelo ljubila, moži, da je raznesla to že po celi hiši in okoli, v prodajalnici in pri hišniku. Hvalila se je in s ponosom pripovedovala, da se je knez sam, general, odlični in strašno premožen človek, pripeljal prosit privoljenja njene gospodične, kar je slišala ona, Mavra, na svoja lastna ušesa; zdaj pa se je naenkrat vse razbilo. Knez se je odpeljal srdit, čaja niso zahtevali, in kriva je bila vsega tega seveda gospodična. Mavra je slišala, kako je nespoštljivo govorila z njim.

"No — pa ga daj," je odgovorila Nataša.

"No, in prigrizek naj prinesem, ali kaj?"

"Še prigrizek."

Nataša je bila v zadregi. "Pripravljale sta in pripravljale na vse kriplje že od včerajšnjega dne," je nadaljevala Mavra. "Na Nevsko cesto sem tekla po vino, zdaj pa..."

Odšla je in srdito zaloputnila vrata. Nataša je zardela in me nekako čudno pogledala.

Med tem smo dobili čaj in prigrizek; bila je divjačina in nekakšna riba ter dve buteljki izvrstnega vina od Elizjeve. "Zakaj je bilo pač vse to pripravljeno?" sem si mislil.

"Vidiš, Vanja, kakšna sem," je dejala Nataša in stopila k mizi, zmedena celo v moji navzočnosti. "Šlutila sem, da se vsa ta današnja stvar konča tako, kakor se je končala, a vseeno sem mislila, da se morda tudi ne konča tako, da se vsi moji sumi pokažejo kot krivični in — za vsak slučaj sem pripravila prigrizek. Za slučaj, sem si mislila, da se zagovorimo in zasedimo..."

Uboga Nataša je pri teh besedah zardela kakor plamen. Aljoše se je lotila navdušenost.

"Vidiš, Nataša!" je vzkliknil. "Sama sebi nisi verjela, še pred dvema urama nisi verjela svojim dvomom! Ne, to je treba vse popraviti; jaz, ki sem kriv in vzrok vsega tega, popravim vse. Nataša, dovolj mi, da takoj odidem k očetu. Govoriti moram z njim, ker je ogorčen in razžaljen, da ga potolažim in mu povem vse, vse, in samo v svojem, samo v svojem imenu; tebe ne bom zapletal v to. In vse bom popravil... Ne bodi huda, ker tako hrepenim k njemu in te hočem zapustiti. Nič hudega ni, samo žal mi ga je; opravičil se bo pred teboj, bidela boš..."

Jutri zarana pridem k tebi in ostanem cel dan pri tebi, ne da bi šel h Katji."

Nataša ga ni ustavljala; še sama mu je svetovala, naj se pelje. Silno se je bala, da ne bi Aljoša zdaj nalašč, po sili presedel pri nji celih dni in se je naveličal. Hotel je že oditi, nenadoma pa je stopil k nji, prijel jo za obe roke in sedel poleg nje. Zrl je nanjo z neizrekljivo nežnostjo.

"Nataša, duša moja, angelj moj, ne srdi se name; nikoli se ne bova prepričala! In to mi obljubi, da boš vselej in v vsem ti zaupala meni, jaz pa tebi. Tole ti bom zdaj povedala, angelj moj: Nekoč sva bila sprta; zakaj, ne vem, a jaz sem bil kriv. Drug z drugim nisva govorila. Prvi nisem maral prosi oprostčenja, a bil sem silno žalosten. Hodil sem po mestu, naslanjal se vsepovsod, posecal prijatelje, v srcu pa mi je bilo tako težko, težko... In takrat mi je prišlo na um: kaj bi bilo, ako bi ti zdajle zbolela in umrla. In ko me je obšla ta misel, me je naenkrat obvladala tolik obup, kakor da sem te zares izgubil na vse večne čase. Vedno bolj težke in grozne so postajale moje misli, dokler si nisem polagoma začel predstavljati, da sem prišel na tvoj grob, se brezumno nanj vrgel in ga objel ter se potopil v bolečino. Predstavljal sem si, kako bi poljubljal to gomilo, klical te iz nje vsaj za trenutek in prosil Boga za čudež, da bi se vsaj za trenutek prikazala pred menoj; zadelo se mi je, kako bi planil k tebi v objem, stisnil se k tebi, poljubljal te in menda umrl od blaženosti, ako bi te mogel vsaj za trenutek še

enkrat objeti, kakor nekda. In ko sem si to predstavljal, mi je naenkrat prišlo na um: tu te prosim od Boga za trenutek, ko sem te imel šest mesecev, in v teh šestih mesecih — kolikrat sva se sprla, kolikrat nisva govorila drug z drugim! Po cele dneve sva bila sprta in sva zanemarjala najino srečo, zdaj pa te kličem iz gomile samo za trenutek, ki bi ga rad poplačal s celim svojim življenjem!... Ko sem premislil vse to, se nisem mogel premagati in sem brž prihitel k tebi, ki si me že čakala; in spominjam se, ko sva se po prepiru objela, sem te tako pritisnil na svoje srce, kakor da te v resnici izgubljam, Nataša! Nikdar se ne bova prepričala! To mi je vedno tako težko! In za Boga, ali je mogoče, da bi te mogel zapustiti!"

Nataša je plakala. Krepko sta se objela in Aljoša ji je prisegel še enkrat da je nikoli ne zapusti. Nato je odhitel k očetu. Bil je trdno prepričan, da uredi in popravi vse.

"Vse je končano! Vse je izgubljeno!" je dejala Nataša in mi krčevito stisnila roko. "On me ljubi in me nikoli ne bo nehal ljubiti, toda on ljubi tudi Katjo in jo bo ljubil kmalu bolj od mene. Toda knez, ta hudobnež, ne bo miroval in potem..."

(Dalje prih.)

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljen sem vam prodati jeden akre ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa v mesečne obroke. Jeden akre zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si prihr

